

**ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КРИВОРІЗЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

***Серія «Вчені–ювіляри
Криворізького педагогічного»***

Вип. 1

***БЕРЕГІНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ
ВАЛЕНТИНА ОЛЕКСІЇВНА
ШАЙКАН***

***(до ювілею доктора історичних наук, професора,
завідувача кафедри історії України
Криворізького педагогічного інституту
ДВНЗ «Криворізький національний університет»)***

Біобібліографічний покажчик

КРИВИЙ РІГ

2015

УДК 016:[001:94(477)](092)

Б 48

Упорядники:

О. А. Дікунова, зав. інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет»,

В. А. Фінічева, в. о. завідувача музею історії Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Бібліографічний редактор:

О. А. Дікунова, зав. інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Загальна редакція:

О. М. Кравченко, заст. директора Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Берегиня української історії Валентина Олексіївна Шайкан : біобібліографічний покажчик / Наукова бібліотека Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет» ; упоряд.: О. А. Дікунова ; В. А. Фінічева ; бібліогр. ред. О. А. Дікунова, за заг. ред. О. М. Кравченко. – Кривий Ріг, 2015. – 75 с. (Серія «Вчені-ювіляри Криворізького педагогічного». Вип. 1).

Покажчик присвячено **Валентині Олексіївні Шайкан**, доктору історичних наук, професору, завідувачу кафедри історії України, науковому керівнику науково-дослідної лабораторії з дослідження актуальних проблем української історії, культури, правознавства та методики їх викладання Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет», авторитетному українському вченому, досліднику актуальних проблем історії Другої світової війни.

У покажчику репрезентовано праці професора В. О. Шайкан за 1984–2015 рр. Представлено монографії, науково-методичні та навчально-методичні посібники, публікації у збірниках наукових праць і матеріалах наукових конференцій та статті у фахових періодичних виданнях. У покажчику подано матеріали про науково-педагогічну і суспільно-громадську діяльність науковця.

Покажчик адресовано науковцям історичної галузі, викладачам вищих навчальних закладів, аспірантам, студентам.

Валентина Олексіївна Шайкан

**доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри історії України
Криворізького педагогічного інституту
ДВНЗ «Криворізький національний університет,
член Асоціації істориків Другої світової війни при Інституті
історії України Національної Академії наук України**

Шановна Валентино Олексіївно!

Прийміть щирі й сердечні вітання з нагоди Вашого Ювілею!

Ваш високий професіоналізм, принципова громадянська позиція, плідна праця на науково-освітній ниві – взірець служіння Україні.

Від усього серця бажаємо Вам міцного здоров'я й життєвої наснаги, професійних успіхів і нових творчих досягнень, злагоди й добробуту в родині!

Хай доля збагачує Вас життєвою мудрістю, енергією, натхненням, оптимізмом та надійно захищає Вас від негараздів і дарує ще багато наповнених великими справами й земними радощами років.

Очікуємо нових Ваших праць, які поповнять університетську бібліотеку й плекатимуть нове покоління національно свідомих істориків.

**Колектив Наукової бібліотеки
Криворізького педагогічного інституту
ДВНЗ «Криворізький національний університет»**

ЗМІСТ

Від упорядників.....	6
РОЗДІЛ 1. Вітальне слово до ювілею В. О. Шайкан.....	9
РОЗДІЛ 2. Сторінки біографії.....	16
РОЗДІЛ 3. Науковий доробок В. О. Шайкан.....	21
3.1. Дисертації та автореферати дисертацій.....	21
3.2. Монографії та наукові видання.....	22
3.3. Науково-методичні та навчально-методичні посібники.....	24
3.4. Публікації у збірниках наукових праць і колективних монографіях.....	27
3.5. Доповіді та публікації у матеріалах наукових і науково-практичних конференцій, симпозіумів та семінарів.....	34
3.6. Статті у періодичних виданнях.....	48
3.7. Наукове редагування.....	52
3.8. Наукове рецензування.....	54
РОЗДІЛ 4. Наукове керівництво професора В. О. Шайкан дисертаційними та магістерськими дослідженнями.....	55
РОЗДІЛ 5. Опонування дисертаційних досліджень.....	62
РОЗДІЛ 6. Матеріали про науково-педагогічну та громадську діяльність В. О. Шайкан.....	63
Іменний покажчик.....	66
Фотогалерея.....	68

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Перший випуск серії біобібліографічних покажчиків «Вчені-ювіляри Криворізького педагогічного» присвячено **Валентині Олексіївні Шайкан**, доктору історичних наук, професору, завідувачу кафедри історії України Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет».

У біобібліографічному покажчику представлено науковий доробок В. О. Шайкан, створений за 35 років науково-педагогічної діяльності. До покажчика включено матеріали про життєво-творчий шлях і наукові досягнення Валентини Олексіївни.

На ниві української історичної науки професор В. О. Шайкан посіла чільне місце. Валентина Олексіївна визнаний в Україні науковець, авторитетний фахівець з проблем дослідження історії Другої світової війни, член Асоціації істориків Другої світової війни при Інституті історії України Національної Академії наук України.

Валентина Олексіївна Шайкан має понад 160 наукових і науково-методичних праць, публікацій. Вона автор монографій, підручників, науково-методичних і навчально-методичних посібників, наукових статей; науковий редактор і рецензент багатьох видань, опонент дисертаційних досліджень.

Проблеми, над якими сьогодні працює професор Валентина Шайкан, належать до числа найменш вивчених та дискусійних, зокрема суспільно-політичні процеси в Україні міжвоєнного періоду (30-40-ві рр. ХХ ст.), психологічні аспекти співпраці громадян України з гітлерівською окупаційною владою та вермахтом, морально-психологічний стан населення окупованих територій, моделі поведінки і стратегії виживання різних його категорій.

Своєю натхненною науковою творчою працею Валентина Олексіївна з 1982 р. примножує славу Криворізького педагогічного. Вона з тих не дуже численних подвижників, які не декларують своїх намірів, а терпляче й самовіддано працюють, добре усвідомлюючи свою місію вченого й викладача

вищої школи. Цілеспрямованість на здобуття глибоких фахових знань, творчий науковий пошук, на формування професійної шляхетності, Валентина Олексіївна передає своїм колегам – молодим науковцям, аспірантам, студентам.

Науково-творча діяльність професора Валентини Олексіївни Шайкан є прикладом для наслідування науковцями і доказом того, що лише титанічна праця, фаховий підхід до складних досліджень та відповідальність вченого є запорукою незаперечного професійного авторитету й суспільного визнання.

У структурі біобібліографічного покажчика **6 розділів:**

Розділ 1 «Вітальне слово до ювілею В. О. Шайкан» містить найщиріші слова вдячності й великої поваги представників наукової спільноти України, колег, аспірантів (*авторський текст збережено*).

У розділі 2 «Сторінки біографії» подано *біографічну довідку* про життєвий шлях, науково-педагогічну та громадську діяльність Валентини Олексіївни Шайкан та перелік *основних дат її життя і діяльності*.

Розділ 3 «Науковий доробок В. О. Шайкан» має підрозділи:

3.1. Дисертації і автореферати дисертацій. 3.2. Монографії та наукові видання. 3.3. Науково-методичні та навчально-методичні посібники. 3.4. Публікації у збірниках наукових праць і колективних монографіях. 3.5. Доповіді та публікації у матеріалах наукових і науково-практичних конференцій, симпозіумів та семінарів. 3.6. Статті у періодичних виданнях. 3.7. Наукове редагування. 3.8. Наукове рецензування. Матеріали у середині підрозділів згруповано та розміщено за прямою хронологією з виділенням років видання. У межах року – за алфавітом назв праць.

Розділ 4 «Наукове керівництво професора В. О. Шайкан дисертаційними та магістерськими дослідженнями» містить бібліографічні описи дисертаційних і магістерських робіт аспірантів, магістрантів, науковий керівник яких – Валентина Олексіївна Шайкан.

У розділі 5 представлено описи дисертацій, на захисті яких професор В. О. Шайкан була опонентом.

У розділ 6 «Матеріали про науково-педагогічну та громадську діяльність В. О. Шайкан» вміщено публікації про життєвий і творчий шлях вченої. Матеріал розміщено у зворотній хронології, а в межах року – за алфавітом прізвищ та назв праць.

У **Фотогалереї** представлено світлини різних років, у тому числі з особистого архіву ювілярки.

Допоміжний апарат біобібліографічного покажчика – це:

- *іменний покажчик, у якому наведено прізвища авторів, співавторів, упорядників, редакторів та інших осіб, відомості про яких є в бібліографічних записах;*
- *переднє слово від упорядників;*
- *схема групування матеріалу (зміст).*

Джерела відбору документів для біобібліографічного покажчика – фонди, каталоги і картотеки Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет» та Інтернет-ресурси. Астериском (*) позначено видання, які вдалося знайти, але вони відсутні у фонді наукової бібліотеки.

Хронологічні рамки відбору документів: **1984 – 2015 рр.**

Покажчик містить 223 бібліографічні записи українською та російською мовами і має суцільну нумерацію.

Бібліографічний опис здійснено згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Електронна версія покажчика розміщена на веб-сайті Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «КНУ»: <http://kdpu-library.ucoz.ru/> та електронному архіві КПІ ДВНЗ «КНУ» (інституційному репозитарії): <http://elibrary.krpd.edu.ua/>

Покажчик адресовано науковцям історичної галузі, викладачам вищих навчальних закладів, аспірантам, студентам з метою популяризації наукового доробку професора В. О. Шайкан.

РОЗДІЛ 1

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ДО ЮВІЛЕЮ В. О. ШАЙКАН

СЛОВО ПРО КОЛЕГУ

ЗРОСТАННЯ

(із власних записів)

... Сталося так, що я був безпосереднім свідком входження В. О. Шайкан в коло дослідників історії України в добу війни і становлення її як науковця. Більше того, мені судилося стати ще й співучасником цього поступу.

А почалося все це десь в середині 80-х років минулого століття: спершу я рецензував її статтю про Рух Опору на Дніпропетровщині, а згодом – в 1987 році, – на запрошення відомого в Україні фахівця в галузі історії війни професора Нем'ятого В. М., став офіційним опонентом її кандидатської дисертації. Ця праця була присвячена історії партійно-радянського підпілля в Наддніпрянському краю. І то була доволі добротна і фахово виписана робота – робота, яка давала підстави думати, що В. О. Шайкан на цьому шаблі зростання, як науковець, не зупиниться. Принаймні у мене були підстави так думати і з огляду на її потенції, і наукові плани, і навіть – амбіції.

Зрештою так воно і сталося: вже на початку 2000-х ми неодноразово почали обговорювати тему її подальших пошуків. Напевне, в розмовах зі мною вона перевіряла свої задуми, і до певної міри, «експлуатувала» мої історіографічні знання. Та головна інтрига цих нотаток не в цьому, а в тому – яку тему вона хотіла обрати для майбутньої докторської дисертації. Буду відвертим: я не схвалював цей вибір, бо В. О. Шайкан планувала обрати тему, яку в радянську добу обходили стороною і боялися ступити ногою на її терени, тому що там, як вважалося, суцільне «мінне поле». Конкретизую свою думку: тут йдеться про колаборацію на землях України в роки війни. На той час ця тема була геть не розробленою. А до того ж вона була ще й виразно заполітизованою – на Заході в той час багато хто намагався звинуватити українців в суцільній колаборації з окупантами. Закритими залишалися й архіви, в яких лежали засекречені на роки документи, які б могли пролити світло на цю проблему. Іншими словами: проблема колаборації була суцільною «білою плямою» в нашому історіописанні війни і такою собі «цілинною нивою» і головне тому, що там легко було поламати свою наукову кар'єру... Втім В. О. Шайкан це не зупинило. Тим паче, що часи мінялися, наукове середовище демократизувалося; поступово відкривалися й архіви. Відтак пошукач і кинувся «копати» архівні джерела, систематизувати і опрацьовувати їх, концептуально і теоретично осмислювати тему, вивчати історіографічну спадщину, і крок за кроком, науково осягати її. Тож і не дивно, що вже в 2005 р. мене запросили надати рецензію на її монографію і, перш за все, як

історіографа оцінити новизну дослідження і показати, – де і як В. О. Шайкан «приростила» наукові знання в царині історії України в роки війни.

В загалом позитивній рецензії автор писав, що монографія В. О. Шайкан явно поповнює історіографію війни, відкриває її нові сторінки і є своєрідним проривом в дослідженні такої складної теми, якою є колабораціонізм в Україні. Принагідно зауважу, що західноєвропейська історіографія теж вважає, що колабораціонізм є дуже складною, як з точки зору наукового осмислення, так і з точки зору багатоплановості цієї проблематики, яка до того ж лежить на перетині декількох гуманітарних наук – історії, психології, юриспруденції та ін. Не просто сприймається і вся правда про колаборацію і колаборантів: соціум неохоче сприймає правду про себе, особливо якщо ця правда неприваблива.

В 2006 р. в Донецькому національному університеті на засіданні спецради усі три офіційні опоненти – професори Г. Я. Пономаренко, О. В. Потильчак і В. В. Стецкевич – одностайно дійшли висновку: В. О. Шайкан підготувала і подала на захист довершено повноцінне наукове дослідження, а його автор – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора історичних наук.

До речі, на кафедрі історії України Криворізького педагогічного інституту Валентина Олексіївна Шайкан – це перша жінка – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри.

Відтоді і «маємо те, що маємо», а саме – доктора історичних наук, знаного не лише в Кривому Розі, але й в Україні.

*Завідувач кафедри історії та українознавства
ДВНЗ «Криворізький національний університет»,
доктор історичних наук, професор
Віталій Вікторович СТЕЦКЕВИЧ*

* * * * *

Від щирого серця вітаю з ювілеєм, моя дорога Валентино Олексіївно!

Валентину Олексіївну знаю вже багато років. Вперше я побачила її, коли вона вела активну наукову дискусію з учасниками міжнародної конференції – колегами істориками з різних куточків України. Це надзвичайно обдарована людина, яка має великий творчий потенціал. Вона генерує ідеї, а потім докладає масу зусиль щоб їх реалізувати. Її позитивна енергія приваблює і додає наснаги у реалізації спільних проєктів та праць.

Спілкуючись із нею, розумієш, ця жінка є справжнім істориком, науковцем, який активно впроваджує свої наукові здобутки у життя. Надзвичайно важливим у цьому контексті є її наукове дослідження «Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони в роки Другої світової війни». У своїй праці Валентина Олексіївна вперше розкриває особливості колабораціонізму на території України, психологічний та соціальний характер цього явища та показує вплив на нього політики обох держав: нацистської Німеччини та Радянського Союзу.

Більшість її наукових досліджень присвячені окупації Криворіжжя періоду Другої світової війни, зокрема діяльність підпільників на окупованих нацистською армією територіях Криворіжжя, вплив подій Другої світової війни на виховання сучасної молоді, формування концепції національного виховання в контексті знань про Другу світову війну та інше.

Валентина Олексіївна прекрасний викладач, вона активно працює з обдарованою молоддю, зокрема протягом останніх двох років організовує Всеукраїнські студентські олімпіади з історії, постійно веде дискусії з молоддю про сучасні проблеми в історії України та питання історії Другої світової війни. А її студенти беруть активну участь у Міжнародних студентських турнірах з історії.

Вона прекрасний друг, підтримує добрі стосунки з багатьма істориками нашої країни, бере участь у спільних науково-дослідних проектах. Сприяє популяризації історичних знань.

У зв'язку з ювілеєм, хочеться побажати Валентині Олексіївні здоров'я, творчого потенціалу, сімейного благополуччя та добрих друзів. Нехай успіх завжди супроводжує Вас, а над головою завжди буде безхмарне мирне небо.

*З повагою і великою шаною,
доктор історичних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи
Інституту суспільства Київського університету імені Бориса Грінченка
Оксана Олексіївна Салата*

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

Від імені наукового колективу Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського щиро вітаємо з ювілеєм доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри історії України Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет» Шайкан Валентину Олексіївну!

Професор В. О. Шайкан – провідна дослідниця актуальних питань вітчизняної історичної науки. У 2006 році успішно захистила докторську дисертацію, присвячену проблемі колабораціонізму в Україні в роки Другої світової війни, є членом Асоціації істориків Другої світової війни при Інституті історії України НАН України, науковим керівником численних аспірантів та здобувачів.

Валентина Олексіївна давно й плідно співпрацює з нашим навчальним закладом. З 2009 року вона є членом діючої на базі МНУ ім. В. О. Сухомлинського спеціалізованої вченої ради К 38.134.01 по захисту кандидатських дисертацій, неодноразово була членом експертних комісій ради, офіційним опонентом. У 2011-2013 рр. Валентина Олексіївна також працювала у нашому колективі в складі журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з історії України. Науковець В. Шайкан – людина доброзичлива,

працелюбна, відповідальна, завзята, це приклад жінки, пориви душі якої мудрі та виважені. Валентина Олексіївна завдяки високому професіоналізму та людським якостям користується великим авторитетом серед колег-викладачів та аспірантів нашого університету. Ми вдячні В. О. Шайкан за плідну працю та радість спілкування!

Черговий ювілей – це чудова нагода переосмислити пройдений шлях, підбити підсумки своєї діяльності та окреслити подальші перспективи. Щиро бажаємо Валентині Олексіївні міцного здоров'я, добра, миру, сімейного благополуччя, нових наукових досягнень і звершень! Нехай завжди Вас огортає Божа ласка, здійснюються Ваші мрії, робота приносить радість і натхнення, а вірні друзі, колеги та учні завжди будуть поруч!

*З повагою,
голова спеціалізованої вченої ради К 38.134.01
доктор історичних наук, професор М. М. Шитюк,
вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 38.134.01
доктор історичних наук, в. о. професора В. А. Пархоменко
(МНУ ім. В. О. Сухомлинського, м. Миколаїв).*

СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ

Шайкан Валентина Олексіївна – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедру історії України Криворізького педагогічного інституту розпочала свою професійну діяльність на історичному факультеті Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова (МДУ).

У 1989 році достроково закінчує аспірантуру при Дніпропетровському державному університеті і захищає кандидатську дисертацію на тему «Коммунистическая партия – организатор и руководитель подполья Приднепровья в годы Великой Отечественной войны (на материалах Днепропетровской, Запорожской, Херсонской областей)». Протягом 2002–2005 рр. – докторант Інституту історії НАН України. У 2006 році на засіданні спеціалізованої вченої ради Донецького національного університету захистила докторську дисертацію на тему «Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони в період Другої світової війни» на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук.

Майже все професійне життя Валентини Олексіївни пов'язане з Криворізьким педагогічним інститутом у який вона прийшла працювати в 1982 році. За понад три десятиліття Валентина Олексіївна пройшла складний та тернистий шлях і сьогодні є завідувачем кафедру історії України. І весь цей час вона невпинно працювала над собою. Як визнання цієї праці стало отримання в 2000 році звання доцента, а в 2011 – професора. Робота над собою, щоденна і клопітка, це важка ноша, але в решті – завжди є результат. Так, сьогодні, науковий доробок Валентини Олексіївни становить понад 150 наукових праць, у тому числі: 3 наукові монографії, 2 навчальних посібники з грифом МОН України, 4 розділи в академічних виданнях.

Завдяки своїй наполегливості та невичерпному фаховому потенціалу Валентина Олексіївна сьогодні вважається одним з фахівців у галузі вивчення історії Другої світової війни. Вона на історіософському і соціально-психологічному рівні комплексно досліджує проблеми колабораціонізму на території України в роки гітлерівської окупації, до наукового обігу ввела значний масив маловідомих та невідомих для дослідників архівних документів, новою є постановка і трактування питання стратегії виживання людей в екстремальних умовах війни. Вона взяла участь у 45 наукових конгресах, міжнародних та всеукраїнських, міжрегіональних конференціях. Крім того, з 2002 року вона – член Асоціації істориків II світової війни при Інституті історії України НАНУ.

Про науковий доробок Валентини Олексіївни знають далеко за межами нашої країни. Так, її як експерта запросили взяти участь у створенні документального фільму «Україна у вогні» для англomовного населення (кіностудія м. Лос-Анджелес, США).

Сьогодні Валентина Олексіївна завідувач кафедру історії України, експерт Наукової Ради МОН України, член спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій Інституту історії і права Миколаївського національного університету імені В. Сухомлинського. На високому професійному рівні керує аспірантурою та магістратурою. Її учні займають призові місця на олімпіадах та наукових конкурсах, захищають кандидатські дисертації, беруть активну участь в житті країни.

Валентина Олексіївна особливо вимоглива передусім до себе. Вона ніколи не дозволила собі зробити щось поверхово. А ми, учні, розуміємо ту професійну висоту, на якій стоїть наш Учитель, і завжди намагаємося тягнутися до Зразка. Треба сказати, що заслужити її похвалу – річ непроста, але якщо вже відгукнулася схвально, то, здається, піднімаєшся на сьоме небо...

Якщо ж характеризувати нашого Вчителя з точки зору особистісних якостей, можна сказати: **Талановита, Справжня, Вимоглива, Доброзичлива, Духовна**. І коли зустрінеш у житті таку Людину – **Особистість**, то час учнівства переростає у щось невимовно значне, що вивищує над собою, зумовлює професійну наснагу й відповідальність.

*Кандидат історичних наук,
доцент кафедри історії України,
заступник декана історичного факультету
з виховної роботи
Роман Петрович Шляхтич*

Працюючи під науковим керівництвом Валентини Олексіївни більше двох років в аспірантурі, і знаючи її ще з періоду навчання у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського, коли шановну ювілярку неодноразово запрошували бути одним із членів Державної екзаменаційної комісії та журі під час проведення Всеукраїнських студентських Олімпіад з історії України, можемо з гідністю оцінити її високий професіоналізм та харизму. Під професіоналізмом, ми розуміємо життєву мудрість, глибокі знання, науковий досвід, організаторські здібності та демократизм у роботі, що надихає, надає впевненості та сили нам – молодим науковцям, створює умови для творчого самовираження, яке так необхідне нашому поколінню. У харизму ми вкладаємо ту невидиму енергію, але з видимим ефектом. Стиль. Манеру подачі себе на людях. Жести. Антураж, шарм і розкіш в одному флаконі. Те, що не купиш ні за які гроші. Одним словом, я пишаюся, що працюю пліч о пліч з видатним істориком, педагогом та вихователем, яка є взірцем служіння улюбленій справі та взірцем для наслідування серед колег по цеху.

Шановна Валентино Олексіївно, Вам притаманні принциповість та твердість характеру, чуйність і справедливість, тож збережіть ці риси, й не втрачайте життєвого оптимізму та наснаги у світлому майбутньому. Нехай Вас завжди супроводжує успіх, який, за визначанням класика, є сумою маленьких досягнень, повторюваних з дня у день.

На завершення, від усього серця зичу Вам і Вашій родині Божого благословення і благодаті, щоденного щастя та вдачі, а також міцного здоров'я на многая і многая літа.

*З повагою, Шостак Андрій,
аспірант кафедри історії України
Криворізького педагогічного інституту
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

Вельмишановна Валентино Олексіївно!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди Вашого Ювілею!

Гордістю наповнюється серце від того, що доля подарувала мені можливість навчатись у Вас, мій МУДРИЙ НАСТАВНИК, і досягати разом з Вами, й завдяки Вам наукових висот.

Ви належите до тих шляхетних людей, у яких завжди відкрита душа для Любові й Добра. Ви сповна віддаєте своїм аспірантам, студентам і колегам знання, сили, досвід і талант. Вражає Ваша ерудованість і освіченість, наукова принциповість та надзвичайна працездатність невтомного вченого.

Дякую Вам за щирість, доброту, чуйність, мудру вимогливість, довіру і розуміння.

Живіть довго, в щасті, благополуччі та при доброму здоров'ї.

Хай невичерпна творча енергія, талант науковця, відданість справі та високий професіоналізм і надалі будуть запорукою успіху в усіх Ваших справах та творчих задумах.

***З повагою, любов'ю і вдячністю,
аспірантка кафедри історії України
Катерина Садохіна***

РОЗДІЛ 2

СТОРІНКИ БІОГРАФІЇ

Валентина Олексіївна Шайкан народилася **5 грудня 1955 року** в селі Ново-Ільїновка, Тарановського району, Кустанайської області (Казахстан).

1973 рік – закінчила середню школу, здобувши золоту медаль за успіхи у навчанні.

1974-1979 рр. – навчання на денному відділенні історичного факультету Московського державного університету імені М. В. Ломоносова. Серед викладачів Валентини Олексіївни – видатні науковці: акад. Б. О. Рибаків (історія), проф. Ю. С. Кукушкін (етнологія), проф. Д. А. Авдусін (археологія).

За роки навчання на історичному факультеті МДУ імені Ломоносова брала участь в роботі наукового студентського товариства:

- переможець конкурсу студентських наукових робіт з дослідження молодіжного руху ;
- за результатами участі у VIII Всесоюзному конкурсі наукових студентських робіт нагороджена медаллю Лауреата, Дипломом МВССО РРФСР, Дипломом Ради ректорів ВНЗ м. Москви, Дипломом 1 ступеня МДУ імені М. Ломоносова.

1979 рік – закінчила історичний факультет МДУ імені М. Ломоносова. Здобула кваліфікацію «Історик, викладач».

1979–1980 рр. – викладач суспільних дисциплін Криворізького металургійного технікуму.

1980–1981 рр. – учитель історії середньої школи № 19 м. Кривого Рогу.

1981–1982 рр. – викладач історії Криворізького гірничо-економічного технікуму.

З 1 вересня 1982 року розпочалась трудова діяльність у Криворізькому державному педагогічному інституті (університеті). За роки роботи у вищому навчальному закладі В. О. Шайкан пройшла шлях від асистента до професора, сумлінно та кваліфіковано викладала різні дисципліни історичного курсу.

1982–1986 рр. – асистент кафедри історії КППС та філософії.

1986–1989 рр. – навчання в аспірантурі Дніпропетровського державного університету.

1989 рік – захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: «КППС – організатор і керівник підпілля Придніпров'я у роки Великої Вітчизняної війни 1941–1944 рр. (на матеріалах Дніпропетровської, Запорізької та Херсонської областей)».

1990–1993 рр. – старший викладач кафедри політичної історії.

1993–2000 рр. – доцент кафедри історії. Виконання обов'язків профоргу кафедри історії.

1995 рік – присвоєння вченого звання доцента (Атестат ДЦ АР № 001608 від 11.05.1995 р., протокол № 10, м. Київ).

2000–2002 рр. – доцент кафедри історії України.

2002 рік – обрання членом Асоціації істориків Другої світової війни при Інституті історії України Національної Академії наук України: участь у розробці актуальних проблем історії України, наукових проектах Інституту історії України НАН України (відділ Другої світової війни), Міністерства освіти і науки України.

2002–2005 рр. – навчання в докторантурі Інституту історії України НАН України.

2004 рік – участь у подіях Помаранчевої революції.

2005–2007 рр. – доцент кафедри історії України.

2005 рік – участь у проєкті Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України «Більше не таємно...» (Архіви окупації. 1941–1944 / Держ. ком. архівів України ; упоряд. Н. Маковська. – Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006).

2006 рік – внесення ім'я до списку «Гвардія революції», розміщеного в каплиці Києво-Могилянської академії, де зберігаються архіви Помаранчевої революції 2004 р.

2006 рік – захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук: «Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони в період Другої світової війни» у спеціалізованій вченій раді Донецького національного університету.

2006 рік – участь у підготовці та розробці альтернативних тестових завдань для зовнішнього оцінювання знань з історії України та всесвітньої історії у Центрі новітніх технологій при Міністерстві освіти і науки України.

2006 рік – перехід до викладання за авторськими програмами навчальних дисциплін «Історія України (новітній період)», «Зарубіжна історіографія історії України», «Актуальні проблеми історії України», «Україна в роки Другої світової війни: проблеми дослідження», «Основи наукових досліджень».

2007 рік

Січень – присвоєння наукового ступеня доктора історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – «Історія України» (Рішення Вищої атестаційної комісії України від 18 січня 2007 р.; протокол № 37-06/1, м. Київ, МОН України).

Березень – призначення на посаду завідувача кафедри історії України Криворізького державного педагогічного університету.

Вересень – введення до складу спеціалізованої вченої ради Д 09.053.01 Криворізького державного педагогічного інституту.

Жовтень – починає функціонувати аспірантура при кафедрі історії України, наукове керівництво якою покладене на В. О. Шайкан.

2008 рік – включення до Експертної комісії Наукової ради Міністерства освіти і науки України, секція «Філософія. Історія. Політологія».

2009 рік – разом з чоловіком, доктором історичних наук В. О. Шайканом, взяла участь у створенні документального фільму «Україна в огні» за О. Довженком для англomовного населення (кіностудія м. Лос-Анджелес, США), де у якості експертів дали інтерв'ю, висвітлюючи гострі проблеми української воєнної історії.

2009 рік – введення до складу спеціалізованої вченої ради К 38.134.01 Інституту історії та права Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського

2010 рік – участь у проєкті НАН України «Україна в Другій світовій війні: погляд з ХХІ століття».

2011 рік

Січень – отримала вчене звання професора (Рішення Вищої атестаційної комісії від 20 січня 2011 р. (протокол № 1/19-П, м. Київ. МОН України)

Березень – входить до складу журі II туру Всеукраїнської студентської олімпіади з історії України.

Квітень – кафедра історії України, очолювана професором В. О. Шайкан, започатковує проведення науково-практичної конференції «Війна в історичній та індивідуальній пам'яті».

Травень-червень – входить до складу Експертної комісії з проведення акредитації магістрантів та спеціалістів Інституту історії та права Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

2011 рік – взяла участь у створенні документального фільму «Кривий Ріг в роки окупації. 1941–1944 рр.» (кіностудія «Рудана», Кривий Ріг).

2012 рік – у якості члена авторського колективу, долучилася до написання книги «Кривий Ріг: лихоліття 1941–1945 років», ініційованої у рамках проєкту Криворізького міськвиконкому (Книга рекомендована до друку Рішенням Вченої ради ДВНЗ «Криворізький національний університет» від 27 жовтня 2015 р.).

2014 рік – кафедра історії України, очолювана професором В. О. Шайкан стає координаційним центром з проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з історії України у відповідності до Наказу МОН України «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади», де базовим навчальним закладом у 2014–2016 рр. для проведення II етапу ВСО з історії України для всіх вищих навчальних закладів України (студентів історичних і неісторичних спеціальностей), обраний Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет».

2015 рік

Травень – за ініціативи і під науковим керівництвом професора В. О. Шайкан кафедрою історії України Криворізького педагогічного інституту розроблена програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми історії України та історії української культури» для неісторичних спеціальностей.

Вересень – презентована авторська програма навчальної дисципліни з підготовки магістрів «Методологія історичних досліджень».

НАГОРОДИ ТА ВІДЗНАКИ

1973 рік – Золота медаль за успіхи у навчанні по закінченні середньої школи.

1979 рік – Медаль лауреата VIII Всесоюзного конкурсу наукових студентських робіт.

2005 рік – Нагрудний знак «Гвардія революції» (№ 04551), запроваджений революційною Радою Командирів Помаранчевої революції (14 грудня 2004 р., м. Київ, Майдан Незалежності).

2007 рік – Почесна грамота облдержадміністрації Дніпропетровської області.

2007 рік – Почесна грамота Міністерства освіти і науки України.

2012 рік – Почесна грамота виконкому Криворізької міської ради.

РОЗДІЛ 3

НАУКОВИЙ ДОРОБОК В. О. ШАЙКАН

3.1. Дисертації та автореферати дисертацій

1. Шайкан В. А. КПСС – організатор и руководитель коммунистического подполья в Приднепровье в годы Великой Отечественной войны 1941–1944 гг. (на материале Днепропетровской, Запорожской, Херсонской областей) : *дис. ... канд. ист. наук* / Шайкан Валентина Алексеевна ; Днепропетровский гос. ун-т. – Днепропетровск, 1989. – 241 с.*

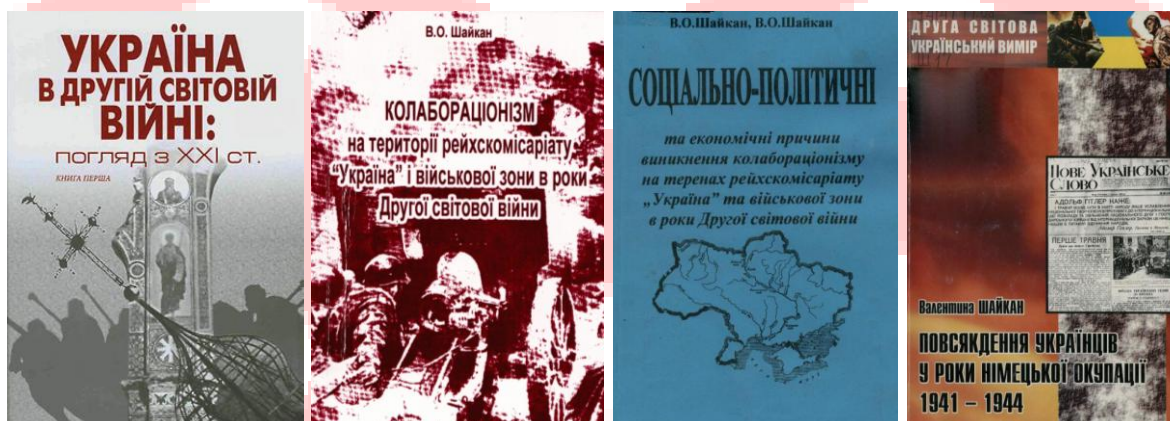
2. Шайкан В. А. КПСС – організатор и руководитель коммунистического подполья в Приднепровье в годы Великой Отечественной войны 1941–1944 гг. (на материале Днепропетровской, Запорожской, Херсонской областей) : *автореф. дис. ... канд. ист. наук* / В. А. Шайкан ; Днепропетровский гос. ун-т. – Днепропетровск, 1989. – 18 с.*

3. 94(477).08(043.3)

Ш 17 Шайкан В. О. Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони в період Другої світової війни : *дис. ... доктора іст. наук* : 07.00.01 / Шайкан Валентина Олексіївна ; Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2005. – 534 с.

4. Шайкан В. О. Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони в період Другої світової війни : *автореф. дис. ... доктора іст. наук* : 07.00.01 / В. О. Шайкан ; Донецький нац. ун-т, 2006. – 40 с.*

3.2. Монографії та наукові видання

1987

5. Шайкан В. А. Организаторская работа партии по созданию коммунистического подполья в Приднепровье, июнь-октябрь 1941 г.: на примере Днепропетровской, Запорожской, Херсонской областей / В. А. Шайкан. – Кривой Рог, 1987. – 25 с. – Деп. в ИНИОН АН СССР 02.XI.1987, № 31623 // Новая советская литература по общественным наукам. История. Археология. Этнография. – 1988. – № 3.*

6. Шайкан В. А. Патриотическая деятельность советских людей на территории Приднепровья в период временной фашистской оккупации (1941–1944 гг.) / В. А. Шайкан. – Кривой Рог, 1987. – 10 с. – Деп. в ИНИОН АН СССР 28.01.1988, № 32630 // Новая советская литература по общественным наукам. История. Археология. Этнография. – 1988. – № 6.*

1991

7. Шайкан В. А. К вопросу об истоках партизанского движения на временно оккупированной территории Украины в годы Великой Отечественной войны / В. А. Шайкан. – Москва, 1991. – Деп. в ИНИОН АН СССР 02.X.1991, № 45393.*

2004

8. 94(477).08

Ш 17 Шайкан В. О. Соціально-політичні та економічні причини виникнення колабораціонізму на теренах рейхскомісаріату «Україна» та військової зони в роки Другої світової війни» / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан. – Кривий Ріг : «Мінерал» АГН України, 2004. – 151 с.

2005

9. 94(477).08

Ш 17 Шайкан В. О. «Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» і військової зони в роки Другої світової війни : монографія / Валентина Олексіївна Шайкан. – Кривий Ріг : «Мінерал» АГН України, 2005. – 466 с.

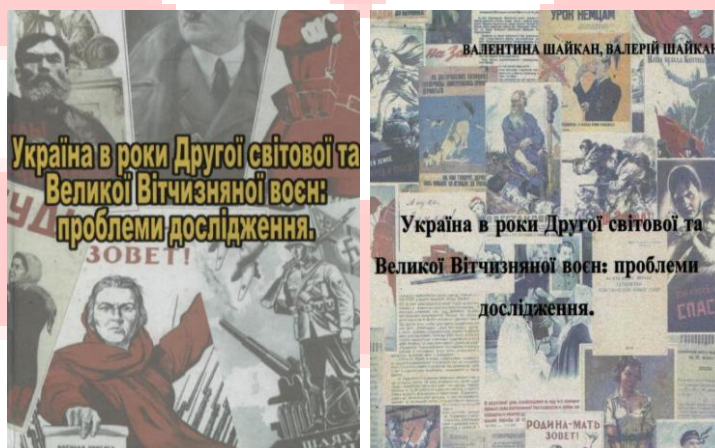
2010

10. Шайкан Валентина. Ідеологічна боротьба в роки Другої світової війни / Валентина Шайкан, Валерій Шайкан // Україна в Другій світовій війні: погляд з XXI ст. : історичні нариси : у 2 кн. / відп. ред. О. Є. Лисенко – Київ, 2010. – Кн. 1. – С. 659–682.*

11. 94(477).08

Ш 17 Шайкан В. Повсякдення українців під німецькою окупацією. 1941–1944 рр. / Інститут археографії та джерелознавства НАН України / В. Шайкан. – Київ, 2010. – 80 с.

3.3. Науково-методичні та навчально-методичні посібники

1984

12. Шайкан В. А. Повышение качества усвоения студентами материала общественных дисциплин средствами лекционных занятий : метод. рекомендации / В. А. Шайкан, Н. А. Пыхонин. – Днепропетровск : ДГУ, 1984. – 28 с.*

1993

13. Шайкан В. О. Україна в період Першої світової війни і Лютневої революції (1914 – лютий 1917 рр.). Україна в умовах тоталітарної системи. Західноукраїнські землі (1929–1941 рр.). Україна в роки Другої світової війни. Возз'єднання українських земель. Українська РСР у роки відбудови і дальшого розвитку народного господарства (друга пол. 40-х – перша пол. 60-х років / В. О. Шайкан // Історія України : метод. рекомендації для студентів заочної форми навчання. – Кривий Ріг, 1993. – С. 72–75, 86–100.*

1995

14. Шайкан В. О. Друга світова війна 1939–1945 рр. : метод. матеріали до лекції 1. для студ. 1 курсів усіх спеціальностей денної форми навчання / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг, 1995. – 21 с.*

15. Шайкан В. О. Друга світова війна 1939–1945 рр. : метод. матеріали до лекції 2. для студ. 1 курсів усіх спеціальностей денної форми навчання / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг, 1995. – 18 с.*

16. Шайкан В. О. Міжвоєнний період в історії українського народу (1921–1939 рр.). Україна в Другій світовій війні / В. О. Шайкан // Історія України : плани семінарських занять, тематика рефератів, рекомендована література. – Кривий Ріг, 1995. – С. 27–32.*

17. Шайкан В. О. Україна в роки Другої світової війни. Возз'єднання західноукраїнських земель у складі СРСР (1939–1945) : метод. рекомендації та плани семінарських занять для студентів вищих навчальних закладів / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг, 1995. – 11 с.*

18. Шайкан В. О. Українське козацтво (XV – перша половина XVII ст.) : метод. рекомендації та план семінарського заняття для студентів вищих навчальних закладів / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг, 1995. – 8 с.*

1996

19. Шайкан В. О. Політична історія XX століття: лекція 3. : метод. рекомендації та матеріали до вивчення курсу для студентів 1 курсів усіх спеціальностей денної форми навчання / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг, 1996. – 22 с.*

1998

20. Шайкан В. О. Історія первісного суспільства : метод. матеріали до лекцій для студентів-істориків усіх форм навчання / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг, 1998. – 100 с.*

2000

21. Шайкан В. О. Етнологія : метод. матеріали до лекцій для студентів – істориків усіх форм навчання / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг: КДПУ, 2000. – 98 с.*

2008

22. Шайкан В. О. Актуальні проблеми історії України : навч.-метод. комплекс з дисципліни [Електронний ресурс] / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008. – 30 с. – Режим доступу:

http://kdpu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=129&Itemid=95

23. Шайкан В. О. Історія України (Новітній період. 1939 – початок XXI ст.) : навч.-метод. комплекс з курсу [Електронний ресурс] / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008. – 50 с. – Режим доступу:

http://kdpu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=130&Itemid=95

24. Шайкан В. О. Основи наукових досліджень з історії : навч.-метод. комплекс [Електронний ресурс] / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008. – 20 с. – Режим доступу:

http://kdpu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=131&Itemid=95

25. Шайкан В. О. Україна в роки Другої світової війни: проблеми дослідження : навч.-метод. комплекс до спецкурсу [Електронний ресурс] / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008. – 18 с. – Режим доступу:

http://kdpu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=128&Itemid=95

2009

26. Шайкан В. О. Зарубіжна історіографія історії України : навч.-метод. комплекс з курсу [Електронний ресурс] / В. О. Шайкан. – Кривий Ріг : КДПУ, 2009. – 31 с. – Режим доступу:

http://kdpu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1101&Itemid=95

2011

27. Положення про кваліфікаційні роботи в Криворізькому державному педагогічному університеті / авт. кол.: В. П. Лисечко, О. А. Острушко, **В. О. Шайкан** та ін. [Затв. Вченою радою Крив. держ. пед. ун-ту від 09.02.2011 р., протокол № 7]. – Кривий Ріг : КДПУ, 2011. – 36 с.*

2012

28. 94(477).08(075.8)

Ш 17 Шайкан Валентина. Україна в роки Другої світової та Великої Вітчизняної воєн: проблеми дослідження : навч. посіб. для ВНЗ / Валентина Шайкан, Валерій Шайкан / Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – 2-ге вид., випр. та доп. (Гриф МОН України, лист № 1/11-8801 від 22 вересня 2010 р.). – Кривий Ріг : «Центр-Принт», 2012. – 289 с.*

3.4. Публікації у збірниках наукових праць і колективних монографіях

1989

29. Шайкан В. А. Освещение борьбы партийно-комсомольского подполья Приднепровья в тылу фашистских войск в историко-партийной литературе / В. А. Шайкан // Актуальные вопросы проблемной историографии истории КПСС : сб. науч. трудов. – Днепропетровск, 1989. – С. 128–133.*

1994

30. Шайкан В. А. К вопросу освещения Движения Сопротивления в Украине в годы Второй мировой войны / В. А. Шайкан // Гуманітарний вісник: досвід, проблеми, перспективи : зб. наук. праць / Дніпропетровський держ. ун-т. – Дніпропетровськ, 1994. – Вип. 12. – С. 17–19.*

1997

31. Шайкан В. О. Становлення зовнішньополітичних відносин України в період розбудови незалежної України / В. О. Шайкан // Україна в умовах становлення незалежності : зб. наук. статей. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 10–16.*

1999

32. Шайкан В. О. Реформування освіти як фактор розбудови нової Української держави / В. О. Шайкан // Україна в умовах становлення незалежності : зб. наук. статей / КНЕУ, КЕІ. – Кривий Ріг, 1999. – Вип. 2. – С. 40–43.*

2000

33. Шайкан В. О. Проблеми висвітлення руху Опору в Україні в роки Великої Вітчизняної та Другої світової воєн / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Проблеми політичної та соціально-економічної історії України : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2000. – С. 60–71.*

2002

34. Шайкан В. О. Колабораціонізм та його зміст / В. О. Шайкан // Сторінки воєнної історії України : зб. наук. статей / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – Вип. 6. – С. 226–230.*

2003

35. Шайкан В. О. Архівні щоденники як живе авторське бачення Другої світової війни / В. О. Шайкан // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т історії України, Відділ спец. іст. дисциплін. – Київ, 2003. – Число 10, вип. 2. – С. 98–114.*

36. Шайкан В. О. Злочинна діяльність українських колаборантів у роки Другої світової війни / В. О. Шайкан // Сторінки воєнної історії України : зб. наук. статей / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – Вип. 7, ч. 1. – С. 263–272.*

2004

37. Шайкан В. О. Український військовий колабораціонізм в роки Другої світової війни / В. О. Шайкан // Сторінки воєнної історії : зб. наук. статей / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 8, ч. 1. – С. 268–278.*

2005

38. Шайкан В. О. Актуальність проблеми колабораціонізму в Україні в роки Другої світової війни / В. О. Шайкан // Сторінки воєнної історії України : зб. наук. статей / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 9, ч. 2. – С. 344–350.*

39. Шайкан В. О. Економічний колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» та у військовій зоні в роки Другої світової війни / В. О. Шайкан //

Соборність України: історична спадщина і виклики часу : зб. наук. статей. – Переяслав–Хмельницький, 2005. – Вип. 3. – С. 198–207.*

40. Шайкан В. О. Колабораціонізм в Україні в роки другої світової війни: характерні риси та особливості / В. О. Шайкан // Сторінки воєнної історії України : зб. наук. статей / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип.10, ч. 2. – С. 351–364.*

41. 321.01(477)(082)

У 45 Шайкан В. О. Колабораціонізм в Україні в роки Другої світової війни: характерні риси та особливості / В. О. Шайкан // Україна і світ : зб. наук. праць / ред.: Б. І. Андруцишин, В. Й. Борисенко, І. Д. Камчугова та ін. – Кривий Ріг, 2005. – С. 198–212.

42. Шайкан В. О. Колабораціонізм в аграрній сфері на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони / В. О. Шайкан // Український селянин : зб. наук. праць Черкаського нац. ун-ту ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2005. – Вип. 9. – С. 219–221.*

43. Шайкан В. А. Об особенностях коллаборационизма на Украине в годы Второй мировой и Великой Отечественной войн / В. А. Шайкан // Проблемы российской истории : сб. к 60-летию Победы / Магнитогорский гос. ун-т ; Ин-т российской истории РАН ; гл. ред. В. А. Токарев. – Москва ; Магнитогорск, 2005. – Вип. 5. – С. 56–62.*

44. Шайкан В. Польський колабораціонізм на теренах України як засіб боротьби проти сталінського режиму / В. Шайкан // Історія слов'янських народів: дослідження актуальних проблем : зб. наук. праць. – Київ, 2005. – Вип. 8 : Україна і Польща в горнілі Другої світової війни. – С. 248–258.*

2006

45. 94(477).08

А 87 Шайкан В. Ідеологічне підґрунтя колабораціонізму в Україні в роки фашистської окупації / В. Шайкан, В. Шайкан // Архіви окупації. 1941–1944. / упоряд. Н. Маковська. – Київ, 2006. – Т. 1: Більше не таємно. – С. 849–853.

46. Шайкан В. О. Колабораціонізм в Україні в роки Другої світової війни: методологія та методи дослідження / В. О. Шайкан // Велич подвигу народного : міжнар. конф., присвячена 60-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні (Одеса, 8 квітня 2005 р.) : зб. наук. статей. – Одеса, 2006. – С. 203–207.*

47. Шайкан В. О. Проблема економічного колабораціонізму на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони / В. О. Шайкан // Нові сторінки історії Донбасу : зб. статей / гол. ред. З. Г. Лихолобова. – Донецьк, 2006. – Кн. 12. – С. 5–15.*

48. Шайкан В. О. Церква в Україні в роки гітлерівської окупації 1941–1944 рр.: проблеми взаємостосунків з окупантами / В. О. Шайкан // Записки історичного факультету Одеського нац. ун-ту ім. І. Мечникова). – Одеса, 2006. – Вип. 15. – С. 204–215.*

2007

49. Шайкан В. О. До проблеми колаборації періоду Другої світової війни. Міркування з приводу монографії М. І. Семіряги «Коллаборационизм. Природа, типология и проявления в годы Второй мировой войны» / В. О. Шайкан // Нові сторінки історії Донбасу : зб. статей. / гол. ред. З. Г. Лихолобова. – Донецьк, 2007. – Кн. 13–14. – С. 14–33.*

50. 316.612(082)

Г 87 Шайкан В. О. Політичні настрої української інтелігенції в роки Великої Вітчизняної війни (за документами архіву НКВС) / В. О. Шайкан // Громадянське суспільство та проблеми становлення особистості : зб. наук. праць / відп. ред. А. Лобанова. – Кривий Ріг–Забже, 2007. – Вип. 2. – С. 114–121.

51. Шайкан В. О. Стан системи судочинства на території рейхскомісаріату «Україна» та зони військової адміністрації в роки гітлерівської окупації [Електронний ресурс] / В. О. Шайкан // Сторінки воєнної історії України : зб. наук. статей / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – Вип. XI. –

С. 205–210. – Режим доступу:

http://www.history.org.ua/LiberUA/Book/voen_ist_11/20.pdf *

2008

52. Шайкан В. О. Війна у спогадах очевидців: з щоденника учасника УПА О. Повшука / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського : зб. наук. праць / за заг. ред. П. С. Григорчука. – Вінниця, 2008. – Вип. 13. Серія: Історія. – С. 384–387.*

53. 316.612(082)

Г 87 Шайкан Валентина. Проблема репресивно-каральної діяльності радянських органів у роки Великої Вітчизняної війни / Валентина Шайкан // Громадянське суспільство та проблеми становлення особистості : зб. наук. праць / ред. рада: І. Грабовець, А. Лобанова, **В. Шайкан** ; відп. ред. А. С. Лобанова. – Кривий Ріг–Забже, 2008. – Вип. 3. – С. 85–100.

54. Шайкан Валентина. Українська ментальність та її формування у процесі вивчення історії України / Валентина Шайкан // Наукові записки Тернопільського нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Історія. / за заг. ред. І. С. Зуляка. – Тернопіль, 2008. – Вип. 1. – С. 297–299.*

2009

55. 316.612(082)

Г 87 Шайкан Валентина. Соціально-культурна сфера на території генерального округу «Волинь-Поділля» в роки гітлерівської окупації / Валентина Шайкан // Громадянське суспільство та проблеми становлення особистості : зб. наук. праць / відп. ред. А. С. Лобанова. – Кривий Ріг–Забже, 2009. – Вип. 4. – С. 94–103.

2010

56. Шайкан В. О. Ідеологічна боротьба в роки Другої світової війни / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Україна в Другій світовій війні: погляд з XXI ст. : історичні нариси : у 2 кн. – Київ, 2010. – Кн. 1. – С. 659–682.*

57. Шайкан Валентина Ідеологічний аспект радянзації західноукраїнських земель 1939–1940 рр. / Валентина Шайкан // Гілея : науковий вісник : зб. наук. праць / гол. ред. В. М. Вашкевич. – Київ, 2010. – Вип. 41 (11). – С. 230–237.*

2011

58. 94(477)

С 90 Шайкан В. О. Економічне життя в Україні за гітлерівської окупаційної доби (1941–1944 рр.) / В. О. Шайкан // Суспільно-політичні процеси в Україні : матер. наук.-метод. семінару кафедри історії України / за ред. **В. О. Шайкан.** – Кривий Ріг, 2011. – С. 49–114.

59. Шайкан В. О. Засоби боротьби радянської влади проти ОУН на заключному етапі Великої Вітчизняної війни / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2011. – Вип. XXX. – С. 91–95.*

60. Шайкан Валентина. Засоби відновлення панівного становища більшовицької ідеології у процесі визволення України від гітлерівських загарбників / Валерій Шайкан, Валентина Шайкан // Сторінки воєнної історії України : зб. наук. статей / відп. ред. О. Є. Лисенко. – Київ, 2011. – Вип. 14. – С. 216–227. – Режим доступу:

http://history.org.ua/JournALL/war/war_2011_14/18.pdf

61. Шайкан Валентина. Інформаційно-психологічний вплив гітлерівців на настрої вояків вермахту та населення Третього рейху на початку Другої світової війни 1939–1941 рр. / Валентина Шайкан // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2011. – Вип. 202, ч. III. – С. 76–81.*

62. 378(477.63)

В 55 Шайкан В. О. Криворізький флагман педагогічної освіти на Придніпров'ї: від педагогічних курсів до національного університету / В. О. Шайкан // Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Дніпропетровська обл. / НАПН України ; Ін-т вищої

освіти ; МГО Асоціація ректорів пед. ун-тів Європи ; редкол.: Я. В. Шрамко, І. В. Шелевицький, **В. О. Шайкан** та ін. – Київ, 2011. – С. 105–133.

63. Шайкан В. О. Пропагандистські акції самостійницьких формувань на завершальному етапі Другої світової війни / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : зб. наук. праць III Міжнар. наук. конф. (Одеса, 15–16 квітня 2011 р.) / відп. ред. М. І. Михайлуца. – Одеса, 2011. – С. 88–93.*

2012

64. Шайкан В. Німецька неперіодична преса у боротьбі за вплив на українське населення в період гітлерівської окупації / В. Шайкан, В. Шайкан // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського : зб. наук. праць. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2012. – С. 130–137.*

65. 316.42(082)

С 69 Шайкан Валентина. Особливості соціалізації особистості у кризовий період (на прикладі України в роки гітлерівської окупації 1941–1944 рр. / Валентина Шайкан, Валерій Шайкан // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. праць / гол. ред. О. Л. Скідін. – Запоріжжя, 2012. – Вип. 53. – С. 207–216.

66. Шайкан В. О. Репресивно-каральні дії радянської влади проти колаборантів в роки Великої Вітчизняної війни / В. О. Шайкан // Сторінки воєнної історії України : зб. наук. статей / Ін-т історії України НАН України ; відп. ред. О. Є. Лисенко. – Київ, 2012 (2014). – Вип. 15. – С. 217–229.*

2014

67. Шайкан В. О. Криворізьке підпілля в роки гітлерівської окупації: нез'ясовані сторінки історії / В. О. Шайкан // Боротьба за Україну в 1943–1944 рр.: влада, збройні сили, суспільство : зб. наук. праць / Ін-т історії України НАН України, Меморіальний комплекс «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945», Нац. Ун-т оборони України імені Івана Черняхівського ; відп. ред. О. Є. Лисенко. – Київ, 2014(2015). – С. 475–480.*

3.5. Доповіді та публікації у матеріалах наукових і науково-практичних конференцій, симпозіумів, семінарів

1990

68. Шайкан В. А. Інтернаціональний характер боротьби антифашистського подполья Придніпровья / В. А. Шайкан // Победу ковали єдиною сім'єю : матер. наук.-практ. конф., посвященої 45-літтю Перемоги, Київ, 26 квітня 1990 г. – Київ, 1990. – С. 102–104.*

1993

69. Шайкан В. О. До питання висвітлення Руху Опору в Україні в роки Другої світової війни / В. О. Шайкан // Українознавство і гуманізація освіти : тези доповідей Всеукр. наук.-практ. конф., Дніпропетровський держ. ун-т, 19–21 травня 1993 р. : у 4 ч. – Дніпропетровськ, 1993. – Ч. 2. – С. 112.*

70. Шайкан В. О. З історії радянських партизанських з'єднань на Україні в роки Другої світової війни / В. О. Шайкан // Проблеми поширення досвіду викладання та вивчення історії України в технічних вищих навчальних закладах : тези доповідей Всеукр. наук.-метод. конф. (Одеса, 28–29 травня 1993 р.). – Одеса, 1993. – С. 80–81.*

1994

71. Шайкан В. О. Формування національної української ментальності в процесі вивчення історичних дисциплін / В. О. Шайкан // Історія науки і техніки: проблеми дослідження, викладання, гуманізації освіти : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпропетровський держ. ун-т, 25–27 травня 1994 р.). – Дніпропетровськ, 1994. – С. 2.*

1995

72. Шайкан В. О. Західна історіографія про Рух Опору на території України в роки Великої Вітчизняної війни / В. О. Шайкан // Україна у Великій Вітчизняній війні: до 50-річчя Перемоги : матер. наук.-практ. конф., Дніпропетровський держ. ун-т, 21 квітня 1995 р.). – Дніпропетровськ, 1995. – С. 2.*

73. Шайкан В. А. Інтернаціональний характер Движення Спротивлення в Україні в годы Второй мировой войны / В. А. Шайкан // Человек: язык, культура, познание : 1 Международный симпозиум (Кривой Рог, 18–21 апреля 1995 г.). – Кривой Рог, 1995. – С. 2.*

74. Шайкан В. О. Рух Опору на території України в роки Другої світової війни / В. О. Шайкан // 50-річчя Перемоги над фашизмом: наслідки та уроки : матер. наук.-практ. конф., 4–5 травня 1995 р. УДПУ ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1995. – С. 6.*

2001

75. 94(477)(082)

У 45 Шайкан В. О. До питання про колабораціонізм в Україні в роки Другої світової війни / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Україна: минуле і сучасність : матер. наук.-практ. конф., присвяченої 10-річчю Незалежності України (Кривий Ріг, 25 жовтня 2001 р.) : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2001. – С. 186–192.

2002

76. Шайкан В. О. Недруковані архівні щоденники як живе авторське бачення Другої світової війни : доповідь на II Всеукр. наук. конф. «Україна напередодні та в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)» (Кривий Ріг, 3–4 жовтня 2002 р.) / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

2004

77. Шайкан В. О. Актуальність проблеми колабораціонізму в Україні в роки Другої світової війни : доповідь на Міжнар. конф. «Незабутні сторінки нашого народу : до 60-річчя звільнення України від гітлерівських загарбників» (Київ,

17 грудня 2004 р.) / В. О. Шайкан ; НАН України, Інститут історії України. Секція 3: «Життя окупованої України» // Програма конференції.*

78. Шайкан В. О. Політичні настрої української інтелігенції в роки Великої Вітчизняної війни (за документами архіву НКВС) : доповідь на XI Всеукр. наук. конф. «Велика Вітчизняна війна: маловідомі сторінки історії, імена, події» (Хмельницький, 14–16 жовтня 2004 р.) / В. О. Шайкан // Програма наукової конференції. – Київ – Хмельницький – Кам'янець-Подільський, 2004. – С. 9.*

2005

79. Шайкан В. О. Актуальні проблеми Другої світової війни: колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» і військові зони : доповідь на Міжрегіональній наук. конф., присвяченій 60-річчю Перемоги «Війна: події, оцінки, спомини» (Кривий Ріг, Криворізький техн. ун-т, 29 квітня 2005 р.) / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

80. Шайкан В. О. Гітлерівська мобілізація робочої сили з України і питання колаборації : доповідь на Міжнар. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми сучасних наук: теорія і практика». Секція «Історія» (Белгород – Дніпропетровськ – Прага, 1–8 червня 2005 р.) / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

81. Шайкан В. О. Деякі недоліки партизанського руху / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Соборність українських земель в контексті подій Другої світової війни : зб. матер. загальноукр. наук. конф. (Кривий Ріг, 24–25 жовтня 2000 р.) – Кривий Ріг, 2005. – С. 22–27.*

82. Шайкан В. О. Діяльність інтелігенції України в роки гітлерівської окупації: адаптація до екстремальних умов війни чи колаборація : доповідь на IV Міжнар. наук.-практ. конф. «Динаміка наукових досліджень-2005». Секція «Історія». (Белгород – Дніпропетровськ – Прага, 20–30 червня 2005 р.) / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

83. Шайкан В. О. Діяльність Українських допоміжних управ на території генерального округу «Волинь-Поділля» рейхскомісаріату «Україна» в роки війни (1941–1945 рр.) : доповідь на Міжнар. наук. військово-історичній конф.

«Західний регіон України у Другій світовій війні (1939–1941 рр.), Луцьк, 6–7 травня 2005 р.) / В. О. Шайкан ; Волинський держ. ун-т ім. Лесі Українки ; Міжнар. громад. об'єднання «Волинське братство» ; Волинський краєзнавчий музей; Волинський регіональний музей українського війська та військової техніки ; Державний архів Волинської області // Програма конференції.*

84. Шайкан В. О. Етнічні німці в роки гітлерівської окупації України: проблеми взаємостосунків з окупаційною владою : доповідь на Міжнар. наук.-практ. конф. «Велика Вітчизняна війна 1941–1945 рр.: сучасні проблеми історичної науки і освіти (Дніпропетровськ, 12–13 травня 2005 р.) / В. О. Шайкан ; Дніпропетровський нац. ун-т // Програма конференції. – С. 8.*

85. Шайкан В. О. Етнічні німці в роки гітлерівської окупації України: проблеми взаємостосунків з окупаційною владою / В. О. Шайкан // Велика Вітчизняна війна 1941–1945 рр.: сучасні проблеми історичної освіти і науки : зб. матер. міжнар. наук. конф. (Дніпропетровськ, 12–13 травня 2005 р.). – Дніпропетровськ, 2005. – С. 31–42.*

86. Шайкан В. О. Колабораціонізм в Україні в роки Другої світової війни : доповідь на Всеукр. наук.-практ. конференції «Україна і світ», Кривий Ріг, 25–26 жовтня 2005 р. / В. О. Шайкан ; Криворізький державний педагогічний університет // Програма конференції.*

87. Шайкан В. О. Колабораціонізм в Україні в роки Другої світової війни: методологія та методи дослідження : доповідь на Міжнар. конф., присвяченій 60-річчю Великої Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні «Велич подвигу народного» (Одеса, 8 квітня 2005 р.) / В. О. Шайкан ; Одеський нац. ун-т ім. І. І. Мечникова // Програма конференції. – С. 3.*

88. Шайкан В. О. Колабораціонізм в Україні у роки Другої світової війни: причини виникнення та особливості : доповідь на Всеукр. наук. конф. «Друга світова війна і доля українських народів», Київ, 23–24 червня 2005 р. / В. О. Шайкан ; Громадський комітет для вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру, Держ. комітет України у справах національностей та міграції, Ін-т

політичних і етнонаціональних досліджень НАН України, Український центр вивчення історії Голокосту // Програма конференції. – С. 4.*

89. Шайкан В. О. Колабораціонізм в Україні в роки Другої світової війни: характерні риси та особливості : доповідь на Міжнар. наук. конф., присвяченій 60-річчю закінчення Другої світової війни «Друга світова війна: український вимір» (Київ, 29–30 вересня 2005 р.) / В. О. Шайкан ; НАН України, Ін-т історії України // Програма конференції.*

90. Шайкан В. О. Культурно-освітні організації на території рейхскомісаріату «Україна» і військової зони: проблеми взаємостосунків з окупантами : доповідь на Міжнар. наук.-практ. конф. «The Science are paced: the theory and practice» (Prague, Czechia – Dnepropetrovsk, Ukraine – Belgorod, Russian; on July, 20 the on August, 2005.) / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

91. Шайкан В. О. Німецька система судочинства та українські правові відділи в роки тимчасової гітлерівської окупації України : доповідь на Міжнар. наук.-практ. конф. «Безсмертя подвигу»: 60-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр. присвячується (Київ, 22 квітня 2005 р.) / В. О. Шайкан ; Нац. Акад. Внутрішніх справ України, навч.-наук. та метод. центр з історії органів внутрішній справ, каф. історії України // Програма конференції.*

92. Шайкан В. О. Побутовий колабораціонізм як соціально-психологічне явище в роки Другої світової війни в Україні : доповідь на Міжнар. наук.-практ. конф. «Дни Науки–2005» (Днепропетровск-Белгород, 18 апреля 2005 г.) / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

93. Шайкан В. О. Політичні настрої населення на території України після визволення від гітлерівських окупантів : доповідь на IV краєзнавчій регіональній конференції, присвяченій 60-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні (Дніпропетровськ, 29 березня 2005 р.) / В. О. Шайкан ; Дніпропетровський нац. гірничий ун-т, каф. історії і культури Придніпров'я, Ін-т гуманітарних проблем // Програма конференції. – С. 2.*

94. Шайкан В. О. Польський колабораціонізм на теренах України як засіб боротьби проти сталінського режиму : доповідь на Міжнар. наук. конф. «Україна і Польща у горнилі Другої світової війни (1939–1945 рр.): до 60-річчя Перемоги над фашизмом (Київ, 5–6 травня 2005 р.) / В. О. Шайкан ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, іст. ф-т Краківської пед. академії ім. Комісії Едукації Народової // Програма наукової конференції.*

95. Шайкан В. О. Польський колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» і військової зони: причини виникнення, форми прояву : доповідь на III Всеукр. наук. конф. «Соборна Україна: історична ретроспектива», Черкаси, 9–10 грудня 2005 р. / В. О. Шайкан ; Черкаський нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького // Програма конференції.*

96. Шайкан В. О. Українська інтелігенція радянського тилу в роки Великої Вітчизняної війни (за спецповідомленнями агентів НКВС) : доповідь на Міжнар. наук. конф. «Україна у Другій світовій війні : до 60-річчя Перемоги над нацистською Німеччиною (Київ, 26–27 квітня 2005 р.) / В. О. Шайкан ; Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, іст. ф-т, каф. новітньої історії України // Програма конференції.*

2006

97. Шайкан В. О. Деякі аспекти ідеологічної боротьби в Україні в роки гітлерівської окупації : доповідь на III Міжнар. наук. Конгресі українських істориків «Українська історична наука на шляху творчого поступу», Луцьк, 17–19 травня 2006 р. / В. О. Шайкан ; Ін-т історії України НАН України, Іст. секція Українська Вільна Академія Наук у США, Українське історичне Товариство (США, Україна, Канада, Європа), Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Волинський держ. ун-т ім. Лесі Українки. // Програма конференції. – С. 46.*

98. Шайкан Валентина. Ідеологічні рудименти і український національно-визвольний рух в роки Другої світової війни : доповідь на II Всеукр. наук. конф. «Друга світова війна і доля народів України», м. Київ, 30–31 жовтня 2006 р. / В. О. Шайкан ; Громадський Комітет для вшанування пам'яті жертв Бабиного

Яру, Український центр вивчення історії Голокосту, Ін-т політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Кураса, Ін-т історії України НАНУ // Програма конференції.*

99. Шайкан В. О. Ідеологічні рудименти і український національно-визвольний рух / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Друга світова війна і доля народів України : II Всеукр. наук. конф. (Київ, 30–31 жовтня 2006 р.) : тези доповідей. – Київ, 2006. – С. 15–17.*

100. Шайкан В. О. Німецька система судочинства та українські правові відділи у роки тимчасової гітлерівської окупації України / В. О. Шайкан // Безсмертя подвигу : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., Київський нац. ун-т внутрішніх справ, 22 квітня 2005 р. – Київ, 2006. – С. 111–121.*

101. Шайкан В. О. Соціально-психологічні витоки колабораціонізму в Україні в роки Другої світової війни : доповідь на підсумковій наук.-практ. конф. професорсько-викладацького складу Криворізького державного педагогічного університету за 2006 рік / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

102. Шайкан В. О. Стан системи судочинства на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони в роки гітлерівської окупації : доповідь на Міжнар. наук. конф. «Україна в добу окупації 1941–1944 рр.», Кривий Ріг 4–5 жовтня 2006 р. / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

2007

103. Шайкан В. О. Етнічні німці України напередодні та в роки гітлерівської окупації : доповідь на Міжнар. наук.-практ. конф. «Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри», Одеса, Одеський нац. морський ун-т, каф. українознавства, 26 жовтня 2007 р. / В. О. Шайкан // Програма конференції. Секція 1. – С. 6.*

104. Шайкан В. О. Етнічні німці України напередодні та в роки гітлерівської окупації / В. О. Шайкан // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 26 жовтня 2007 р. – Одеса, 2007. – С. 126–132.*

105. Шайкан В. О. Ідеологічні рудименти і український національно-визвольний рух / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Друга Світова війна і доля народів України : матер. 2-ї Всеукр. наук. конф. (м. Київ, 30–31 жовтня 2006 р.). – Київ, 2007. – С. 369–380.*

106. Шайкан В. О. Складні питання Другої світової війни. Краєзнавчі виміри : доповідь на III регіональній історико-краєзнавчій конф., м. Дніпропетровськ, Дніпропетровський нац. ун-т, 7 грудня 2007 р. / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

107. Шайкан В. О. Українська ментальність та її формування в процесі вивчення історії України : доповідь на семінарі зав. каф. історії України іст. фак. вищ. навч. закл. «Актуальні проблеми історії України та методика її викладання у вищих навчальних закладах», Київ, 1–2 листопада 2007 р. / В. О. Шайкан ; МОН України, Ін-т історії України НАН України ; Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти, Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова, Тернопільський нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка // Програма семінару.*

108. Шайкан В. О. Український національно-визвольний рух в роки Другої світової війни: анатомія стратегічного напрямку : доповідь на Всеукр. наук. конф. «Роман Шухевич в українському національно-визвольному русі ХХ століття», присвяченій 100-річчю від дня народження Головного командира УПА Романа Шухевича (Івано-Франківськ, Прикарпатський нац. ун-т імені Василя Стефаника, 17–18 травня 2007 р.) / В. О. Шайкан // Програма конференції.*

2008

109. Шайкан Валентина. Деякі аспекти ідеологічної боротьби в Україні в роки гітлерівської окупації / Валерій Шайкан, Валентина Шайкан // Українська історична наука на шляху творчого поступу : III Міжнар. наук. конгрес українських істориків, Луцьк, 17–19 травня 2006 р. : доповіді та повідомлення : у 3 т. / гол. ред.: Л. Винар, І. Коцан. – Луцьк, 2008. – Т. 3. – С. 72–76.*

110. Шайкан В. О. Проблема репресивно-каральної діяльності радянських органів в роки Великої Вітчизняної війни» : доповідь на II Міжнар. наук.-практ. конф. «Громадянське суспільство та проблеми становлення особистості», Кривий Ріг, Криворізький держ. пед. ун-т, каф. соціології та економіки 18–19 квітня 2008 р. / В. О. Шайкан // Програма конференції. – С. 3.*

111. Шайкан В. О. Сучасні наукові підходи в роботі з студентською молоддю щодо вивчення питань історичної пам'яті народу-трагедії Голодомору 1932–1933 років в Україні : доповідь / В. О. Шайкан // Конференція за підсумками участі учнівської та студентської молоді, педагогів міста Кривого Рогу у Всеукр. краєзнавчій акції учнівської та студентської молоді «Колосок пам'яті», Всеукр. конкурсі науково-пошукових робіт школярів, студентів, вчителів та педагогічних працівників «Голодомор 1932-1933 років: Україна пам'ятає», Кривий Ріг, 25 вересня 2008 року // Програма конференції.*

112. Шайкан В. О. Сучасні рефлексії на книгу Ричарда Ландвера «Боротьба за свободу. Український добровольчий підрозділ «Ваффен СС» : доповідь / В. О. Шайкан // Степан Бандера в українському національно-визвольному русі ХХ століття : міжнар. наук. конф., присвячена 100-річчю від дня народження Провідника ОУН Степана Бандери, Івано-Франківськ, 11 грудня 2008 року / Ін-т історії України НАН України ; Прикарпатський нац. ун-т імені В. Стефаника, Ін-т історії і політології ; Наук.-дослід. ін-т історії, етнології і археології Карпат ; Наук. центр дослідження українського національно-визвольного руху Прикарпатського нац. ун-ту імені Василя Стефаника та Ін-ту політичних і етнонаціональних досліджень імені Івана Кураса НАН України : Програма конференції. – С. 31.*

2009

113. Шайкан Валентина Інформаційно-психологічний вплив гітлерівців на настрої вояків вермахту та населення на початку Другої світової війни 1939–1941 рр. : доповідь на Міжнар. наук. конф «1939 рік: Світ на порозі війни» (до 70-річчя початку Другої світової війни), Київ, 7 жовтня 2009 р. / В. О. Шайкан ; Ін-т історії України НАН України // Програма конференції.*

2010

114. Шайкан Валентина. Ідеологічне забезпечення відбудовчих процесів в Україні / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Україна у Другій світовій війні: джерела та інтерпретації (до 65-річчя Великої Перемоги) : міжнар. наук. конф., м. Київ, 27 квітня 2010 р. / Меморіальний комплекс «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років», М-во Оборони України. М-во культури і туризму України. Держ. комітет архівів України. Ін-т історії України НАН України. Нац. військово-історичний музей України. Нац. ун-т Оборони України. Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова : Програма конференції. – С. 23.*

115. Шайкан Валентина Про «Конька-горбунка», «Коси на в'язах» або метаморфози людської долі / В. Шайкан // Війна у пам'яті поколінь : матер. міжрегіональної наук. конф. (Кривий Ріг, квітень 2010 р.). / відп. за вип. В. В. Стецкевич. – Кривий Ріг, 2010. – Вип. II. – С. 63–67.*

116. Шайкан Валентина. Соціальна поведінка населення окупованої України (1941–1944 рр.): мотиви співпраці з гітлерівцями, переживання та адаптація : доповідь на Другій міжнар. наук. конф. (круглий стіл) «Україна в добу окупації 1941–1944 рр.» / В. Шайкан ; Ін-т історії України НАН України. Асоціація істориків Другої світової війни. Криворізький технічний університет. Криворізький економічний інститут КНСУ. Криворізький державний педагогічний університет, 24 вересня 2010 р., м. Кривий Ріг // Програма конференції. – С. 6.*

117. Шайкан В. Соціально-психологічні причини виникнення негативних явищ в Україні в роки Другої світової та Великої Вітчизняної воєн : доповідь на Міжнар. наук. конф. «Україна – геополітичний і воєнний фактор Другої світової війни (до 65-ї річниці завершення Другої світової війни)», м. Черкаси, 15–16 жовтня 2010 р. / В. О. Шайкан // Програма конференції. – С. 13.*

2011

118. 94(477).08(082)

В 42 Шайкан В. Герої не вмирають (про подвиг керівника підпільної та партизанської боротьби на Дніпропетровщині Миколи Івановича Сташкова) / В. Шайкан // Війна в історичній та індивідуальній пам'яті : матер. Всеукр. наук. конф., присвяченої 66-річниці Перемоги, 20-річчю Незалежності України / редкол.: Я. В. Шрамко, **В. О. Шайкан**, В. В. Стецкевич та ін. – Кривий Ріг, 2011. – С. 17–19.

119. Шайкан В. О. Ідеологічне забезпечення відбудовчих процесів в Україні [Електронний ресурс] / Валерій Олександрович Шайкан, Валентина Олексіївна Шайкан // Україна у Другій світовій війні: джерела та інтерпретації (до 65-річчя Великої Перемоги) : матер. міжнар. наук. конф. / М-во культури України. М-во Оборони України. Держ. комітет архівів України. Ін-т історії України. Меморіальний Комплекс «Нац. музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років». Нац. військово-історичний музей України. Нац. ун-т Оборони України / відп. ред. Л. В. Легасова. – Київ, 2011. – С. 738–750. – Режим доступу: www.warmuseumus.kiev.ua/ukr./kniga.shtm

2012

120. Шайкан В. Особливості соціалізації особистості у кризовий період (на прикладі України в роки гітлерівської окупації 1941–1944 рр.) : доповідь / В. Шайкан, В. Шайкан // Міжнар. наук.-практ. конф. «Соціальні технології адаптаційних процесів у сучасних умовах» / МОНМС України. Дніпропетровське регіональне відділення САУ. Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет», Кафедра соціології та економіки. Сілезька політехніка (Забже, Польща). Кафедра соціології та соціальної роботи, Кривий Ріг, 23 березня 2012 р. : Програма конференції. – С. 6.*

121. 94(477).08(082)

В 42 Шайкан В. О. Погляд скрізь роки: спогади учасників, свідків воєнних дій, окупації України в роки Другої світової війни 1939–1945 рр. / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Війна в історичній та індивідуальній пам'яті : матер. Другої Всеукр. наук. конф., присвяченої 68-річниці Визволення України від гітлерівських окупантів (Кривий Ріг, 26 жовтня 2012 р.) / відп. ред. **В. О. Шайкан.** – Кривий Ріг, 2012. – С. 17–21.

122. 001(082)

М 34 Шайкан В. О. Реалізація сталінської концепції національного питання в Україні (1922–1953 рр.): проблеми дослідження / В. О. Шайкан // Придніпровські соціально-гуманітарні читання : матер. Криворізької сесії I Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю (м. Кривий Ріг, 24 листопада 2012 р.) : у 5 ч. – Дніпропетровськ, 2012. – Ч. 2. – С. 125–127.

2013

123. Шайкан В. О. Актуальні проблеми Другої світової війни / В. О. Шайкан // Актуальні проблеми регіональних досліджень Великої Вітчизняної війни : матер. Міжнар. наук. конф. (Харків, 20–21 вересня 2013 р.). – Харків, 2013. – С. 63–68.*

124. Шайкан В. О. Пам'ять про жертви війни як одна з проблем сучасних дискусій про Другу світову війну / В. О. Шайкан // Війна в пам'яті поколінь : матер. міжрегіональної наук. конф, жовтень 2013 р., м. Кривий Ріг / відп. за вип. В. В. Стецкевич. – Кривий Ріг, 2013. – Вип. 3. – С. 12–22.*

125. Шайкан В. О. Сталінська концепція національного питання в Україні: проблеми дослідження / В. О. Шайкан // Історико-культурна спадщина Дніпровського Лівобережжя, Курського Посейм'я та Слобожанщини: минуле і сучасність : зб. матер. Другої Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 95-річчю обрання Павла Скоропадського гетьманом Української Держави (1 березня 2013 р., м. Глухів) / редкол.: О. І. Курок, В. П. Зінченко, Я. М. Гирич. – Глухів ; Ніжин, 2013. – С. 180–182.*

126. 378(477.63)(082)

С 76 Шайкан В. О. Сучасне бачення актуальних проблем Другої світової війни / В. О. Шайкан // Сталий розвиток промисловості та суспільства : міжнар. наук.-практ. конф. : матер. конф. 22–25 травня 2013 р., ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2013. – Т. 2. – С. 214–217.

2014

127. Шайкан В. О. Друга світова війна очима сучасних німецьких істориків [Електронний ресурс] / В. О. Шайкан // Сталий розвиток промисловості та суспільства : матер. міжнар. наук.-техн. конф. (Кривий Ріг, 23 жовтня 2014 р.) – Кривий Ріг, 2014. – Т. 2. – С. 176–178. – Режим доступу:

http://ktu.edu.ua/uploads/files/konferentsyi/stal2014/stal2014_tom2.pdf

128. Шайкан В. О. Нез'ясовані сторінки історії криворізького підпілля в роки гітлерівської окупації / В. О. Шайкан // Війна в історичній та індивідуальній пам'яті» (до 70-річчя Перемоги гад гітлерівськими окупантами) : матер. регіональної III наук. конф. : у 2 т. (17 жовтня 2014 р., м. Кривий Ріг, кафедра історії України КПІ ДВНЗ «КНУ» / за ред. **В. О. Шайкан**, В. А. Фінічевої. – Кривий Ріг, 2014. – Т. 1. – С. 3–7. – Режим доступу:

http://kdpu.edu.ua/download/kaf_ist_ukr/tom%201.pdf

2015

129. Шайкан В. О. Відбудовчі процеси в Україні в перші постокупаційні роки (1944–1945) / В. О. Шайкан // Індустріальні регіони України в період Другої світової війни та перші повоєнні роки» : програма конф. 30 жовтня 2015 року, м. Кривий Ріг / Донецький юридичний ін-т. – Кривий Ріг, 2015. – С. 3.*

130. Шайкан В. О. Правове підґрунтя, кваліфікація та перекваліфікація злочинів колаборантів в СРСР в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.) / В. О. Шайкан // Україна в період Другої світової війни: відомі та невідомі сторінки історії : програма конф. 25 червня 2015 р., м. Кривий Ріг / М-во внутрішніх справ України ; Донецький юридичний ін-т.*

131. Шайкан В. О. Проблема толерантності у сучасному українському соціумі або наслідки міжнаціонального протистояння в роки минулої світової війни 1939–1945 рр. / В. О. Шайкан // Криворіжжя: погляд у минуле ... : матер. Перших історико-краєзнавчих читань : у 2 т. / за заг. ред. **В. О. Шайкан**, В. А. Фінічевої, А. В. Тарасова та ін. – Кривий Ріг, 2015. – Т. I. – С. 26–33. – Режим доступу: http://kdpu.edu.ua/download/kaf_ist_ukr/KR_tom%201.pdf

132. Valentina O. Shaykan Collaborationism in Ukraine during the Nazi occupation in Of 1941–1944: Myths and Realities : доповідь / В. О. Шайкан // Міжнар. наук. конф. «Нюрнберзький трибунал: історія, компроміси та сучасні наслідки», 19–20 листопада 2015 р. / ГО «Європейський християнський конгрес», Укр. Ін-т Національної Пам'яті, Дипломатична академія України, Центр. держ. архів зарубіжної україніки, Ін-т дослідження злочинів комунізму (Швеція), Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка (історичний ф-т), Нац. академія наук України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського, Ін-т історії України, Ін-т Всесвітньої історії, Ін-т держави і права імені В. Корецького, Київський ун-т права НАН України, Товариство «Меморіал».*

Участь професора В. О. Шайкан у міжнародній науковій конференції «Україна в добу окупації (1941-1944)». Кривий Ріг. Травень 2010 р.

3.6. Статті в періодичних виданнях

1985

133. Шайкан В. А. К истории подпольного движения на Криворожье в годы Великой Отечественной войны 1941–1944 гг. : тезисы на Всесоюзной науч. конф., Москва, 20–22 февраля 1985 г. / В. А. Шайкан // Вопросы истории КПСС. – 1985. – № 5. – С. 150.*

2002

134. Шайкан В. О. До питання про колабораціонізм в Україні в роки Великої Вітчизняної війни / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Історія в школі. – 2002. – № 7. – С. 29–31.

2004

135. Шайкан В. О. Політичні настрої населення України після визволення від гітлерівських окупантів / В. О. Шайкан, В. О. Шайкан // Гуманітарний вісник. – 2004. – № 1–2. – С.40–47.*

2005

136. Шайкан В. О. Гітлерівська мобілізація робочої сили з території рейхскомісаріату «Україна» і військової зони: питання колаборації / В. О. Шайкан // Історія в школі. – 2005. – № 11–12. – С. 26–30.

137. Шайкан В. О. Особливості колабораціонізму в Україні в роки Другої світової та Великої Вітчизняної воєн / В. О. Шайкан // Вісник Запорізького юридичного інституту. – 2005. – № 4. – С. 237–243.*

138. Шайкан В. О. Політичні настрої інтелігенції України радянського тилу в роки Великої Вітчизняної війни і проблеми колаборації / В. О. Шайкан // Вісник Запорізького юридичного інституту МВС України. – 2005. – № 3. – С. 231–236.*

2006

139. Шайкан Валентина Колабораціонізм в Україні в роки Другої світової війни: характерні риси та особливості / Валентина Шайкан // Історія в школі. – 2006. – № 5. – С. 4–11.

140. Шайкан В. О. Українська інтелігенція напередодні Другої світової війни: соціально-економічні, політичні витoki колаборації / В. О. Шайкан // Грані. – 2006. – № 1. – С. 31–37.

141. Шайкан В. О. Українська інтелігенція напередодні Другої світової та Великої Вітчизняної воєн: витoki колаборації / В. О. Шайкан // Історичний журнал. – 2006. – № 3. – С. 83–91.

2007

142. Шайкан В. А. В отечественную войну с немцами сотрудничали 206 тыс. военных, выходцев из Украины... Но предатели ли они? / В. А. Шайкан / Домашняя газета. – 2007. – № 18 (1 мая). – С. 7.*

143. Шайкан В. О. Історію переписати неможливо / В. О. Шайкан / Металург. – 2007. – № 45 (16–22 листопада). – С. 8.*

2008

144. Шайкан Валентина Український національно-визвольний рух у роки Другої світової війни: анатомія стратегічного напрямку / Валентина Шайкан // Галичина. – 2008. – № 14. – С. 47–57. – Режим доступу:

http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nikp/2008_14/Chajkan.pdf

2009

145. Шайкан Валентина Агітаційно-пропагандистська робота комуністичної партії серед населення окупованої території України у червні 1941 – листопаді 1942 рр. / В. Шайкан, В. Шайкан // Історія в школі. – 2009. – № 5–6. – С. 3–9.

146. Шайкан Валентина Історична спадщина Петра Варгатюка – невтомного науковця – історика, педагога, краєзнавця (до 90-річчя з дня народження) / Валентина Шайкан, Артур Дробот // Історія в школі. – 2009. – № 11–12. – С. 34–37.

2010

147. Шайкан Валентина З ким боролися червоні партизани / Валентина Шайкан, Валерій Шайкан // Персонал-Плюс. – 2010. – № 25 (23–29 червня).*

148. Шайкан Валентина Засоби ідеологічного впливу ВКП(б) і КП(б)У на населення окупованої України в період наступу Червоної армії / Валентина Шайкан, Валерій Шайкан // Історія в школі. – 2010. – № 5/6. – С. 13–20.

149. Шайкан Валентина Ідеологічні рудименти і український національно-визвольний рух / Валентина Шайкан, Валерій Шайкан // Мандрівець. – 2010. – № 4. – С. 43–47.

150. Шайкан В. «Потрібно всебічно і правдиво висвітлювати історію періоду війни, а не лише кон'юнктурно переписувати її по-новому...» [огляд-рецензія] / В. Шайкан // Історія в школі. – 2010. – № 7/8. – С. 64. – *Рец. на кн.: Стецкевич Віталій. Воєнно-мобілізаційна кампанія в Україні у перший період війни (червень 1941 р. – липень 1942 р.): історіографія проблеми : монографія.* – Кривий Ріг, 2009. – 368 с.

151. Шайкан В. О. Сучасні рефлексії на книгу Ричарда Ландвера «Боротьба за свободу. Український добровольчий підрозділ «Ваффен-СС» / В. О. Шайкан // Галичина. – 2009. – № 15–16. – С. 623–630.*

152. Шайкан Валентина Явища–феномени гітлерівської окупаційної доби в Україні: причини виникнення / Валентина Шайкан // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – № X–XI. – С. 19–25. – Режим доступу: <http://shaj.sumdu.edu.ua/%E2%84%96-%D1%85-%D1%85%D1%96-2010/>

2014

153. Valentina O. Shaykan, Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department of History of Ukraine, State Higher Educational Institution «National University of Kryvyi Rih». «Collaboration in Ukraine During Nazi Occupation in the Years 1941–1944» // Australian science review, Melbourne, 2014, № 1. (*SCOPUS*)*

2015

154. Шайкан В. О. Погляд в історію. Шляхами доблесті і слави (до Дня визволення м. Кривого Рогу від німецько-фашистських загарбників) / В. О. Шайкан // Університетські новини: газета Криворізького національного університету – 2015. – лютий. – Режим доступу:

http://knu.edu.ua/uploads/files/gazeta/February_2%202015.pdf

Професор В. О. Шайкан у робочому кабінеті. 2009 рік.

3.7. Наукове редагування

2008

155. 316.612(082)

Г 87 Громадянське суспільство та проблеми становлення особистості : зб. наук. праць. Вип. 3 / ред. рада: І. Грабовець, А. Лобанова, **В. Шайкан** ; відп. ред. А. Лобанова. – Кривий Ріг – Забже : Видавничий дім, 2008. – 397 с.

2011

156. 378(477.63)

В 55 Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Дніпропетровська область / НАПН України ; Ін-т вищої освіти ; редкол.: Я. В. Шрамко, І. В. Шелевицький, **В. О. Шайкан** та ін. – Київ : Знання, 2011. – 295 с.

157. 94(477).08(082)

В 42 Війна в історичній та індивідуальній пам'яті : матер. Всеукр. наук. конф., присвяченої 66-й річниці Перемоги, 20-річчю Незалежної України (Кривий Ріг, 22 квітня 2011 р.) / редкол.: Я. В. Шрамко, **В. О. Шайкан**, В. В. Стецкевич та ін. – Кривий Ріг : Діоніс, 2011. – 168 с.

158. 94(477)

С 90 Суспільно-політичні процеси в Україні : матер. наук.-метод. семінару кафедри історії України / відп. ред. **В. О. Шайкан**. – Кривий Ріг : КДПУ, 2011. – 188 с.

2012

159. 94(477).08(082)

В 42 Війна в історичній та індивідуальній пам'яті : матер. Другої Всеукр. наук. конф., присвяченої 68-річчю Визволення України від гітлерівських окупантів (Кривий Ріг, 26 жовтня 2012 р.) / відп. ред. **В. О. Шайкан.** – Кривий Ріг : Діоніс, 2012. – 168 с.

2014

160. Війна в історичній та індивідуальній пам'яті: матер. регіональної наук. конф., присвяченої 70-річчю визволення України (Кривий Ріг, 17 жовтня 2014 р., кафедра історії України КПІ ДВНЗ «КНУ» [Електронний ресурс] / за ред. **В. О. Шайкан.** – Кривий Ріг, 2014. – Режим доступу:

http://kdpu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=51&Itemid=97

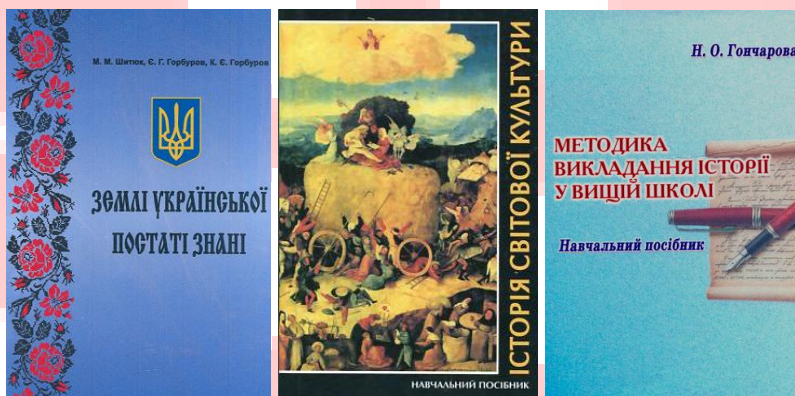
161. Шостак А. В. Українська православна церква на Миколаївщині в роки незалежності України (1991–2012 рр.) : науково-популярний нарис / А. В. Шостак ; за заг. ред. **В. О. Шайкан.** – Миколаїв : Вид-во ФОП Швець В. Д., 2014. – 68 с.*

2015

162. Криворіжжя: погляд у минуле ...: матеріали Перших історико-краєзнавчих читань : у 2 т. Т. 1: Наукові розвідки науковців, музейних працівників, магістрантів, студентів, членів МАН . Т. 2 : Доробок бібліотечних та музейних працівників, студентів, вчителів та учнів шкіл [Електронний ресурс] / за заг. ред. **В. О. Шайкан.** – Кривий Ріг, 2015. – Режим доступу:

http://kdpu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=51&Itemid=97

3.8. Наукове рецензування

2009

163. Гончарова Н. О. Методика викладання історії у вищій школі : навч. посібник (гриф МОН України) / Н. О. Гончарова. – Харків, 2009. – 328 с.*

164. Історія світової культури : навч. посібник (гриф МОН України) / за заг. ред. М. В. Дєдкова. – Запоріжжя : Дике Поле, 2009. – 376 с.*

2011

165. Часопис «Аркасівські читання» : матер. I Міжнар. наук.-практ. конф. (Миколаїв, 14–15 квітня 2011 р.). – Миколаїв : Миколаївський нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, 2011. – 322 с.*

166. Шитюк М. М. Землі української постаті знані : навч. посібник (гриф МОН України) / М. М. Шитюк, Є. Г. Горбуров, К. Є. Горбуров. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – 724 с.*

2012

167. Лоренц Крис. Историческое знание и историческая действительность: в защиту внутреннего реализма («Historical Knowledge and Historical Reality: A Plea for 'Internal Realism'») / Крис Лоренц ; пер. с англ. и предисл. О. П. Панафидиной, Е. В. Мишаловой ; науч. ред. Я. В. Шрамко // Личность. Культура. Общество. – 2012. – Т. 14, № 69/70. – С. 70-81.*

2013

168. Ніколаєв Ігор. Комуністичне єдиновладдя в УСРР у 1920-х рр.: історико-правовий аспект : монографія / Ігор Ніколаєв. – Миколаїв : Вид-во ФОП «Швець», 2013. – 438 с.*

РОЗДІЛ 4

НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ПРОФЕСОРА В. О. ШАЙКАН ДИСЕРТАЦІЙНИМИ та МАГІСТЕРСЬКИМИ ДОСЛІДЖЕННЯМИ

2008

169. Бацуля О. А. Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках історії України у XI класі при вивченні теми: «Україна під час Другої світової та Великої Вітчизняної воєн» : магістерська робота з історії України / О. А. Бацуля. – Кривий Ріг, 2008.*

170. Матвійчук Н. А. Самостійна діяльність учнів на уроках історії України у 8-му класі при вивченні теми: «Національно-визвольна революція українського народу у XVII ст. (1648-1774 рр.)» : магістерська робота з історії України / Н. А. Матвійчук. – Кривий Ріг, 2008.*

2009

171. Авраменко Д. Д. Використання дискусійних методів навчання на уроках історії як засобу розвитку комунікативних здібностей учнів при вивченні теми: «Національно-визвольний рух в Україні в 40-50-ті роки XX століття» : магістерська робота з історії України / Д. Д. Авраменко. – Кривий Ріг, 2009.*

172. Гуренко О. О. Застосування інноваційних технологій на уроках історії України при вивченні теми «Україна під час Другої світової та Великої Вітчизняної воєн» : магістерська робота з історії України / О. О. Гуренко. – Кривий Ріг, 2009.*

173. Манько А. О. Використання творів художньої літератури як засобу підвищення пізнавального інтересу учнів в процесі навчання історії у 10 класі (на прикладі теми «Радянська модернізація України 1929-1938 рр.») : магістерська робота з історії України / А. О. Манько. – Кривий Ріг, 2009.*

174. Манько М. О. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках історії України засобом комп'ютерних технологій під час вивчення теми: «Україна в боротьбі за збереження незалежності (1918-1920)» : магістерська робота з історії України / М. О. Манько. – Кривий Ріг, 2009.*

2010

175. Балабай О. В. Проблемний метод як засіб формування дослідницьких компетентностей старшокласників на уроках історії України під час вивчення теми: «Україна в умовах Незалежності» : магістерська робота з історії України / О. В. Балабай. – Кривий Ріг, 2010.*

176. Дробот А. О. Застосування інформаційно-комунікаційних засобів навчання історії як умова розвитку творчого мислення старшокласників під час вивчення теми: «Окупація України військами Німеччини та її союзників, окупаційний режим і розгортання Руху Опору» : магістерська робота з історії України / А. О. Дробот. – Кривий Ріг, 2010.*

177. Мельник А. А. Методика використання історичних джерел як засіб формування політичної культури старшокласників на уроках історії України при вивченні теми: «Голодомор 1932-1933 рр. в Україні» : магістерська робота з історії України / А. А. Мельник. – Кривий Ріг, 2010.*

178. Мельник С. П. Патріотичне виховання старшокласників в системі інноваційного навчання при вивченні теми: «Національно-визвольний рух в Україні в роки Другої світової війни 1939–1945 рр.» : магістерська робота з історії України / С. П. Мельник. – Кривий Ріг, 2010.*

179. Сапюлка А. В. Формування історичного мислення старшокласників в системі інноваційного навчання при вивченні теми: «Розпад Радянського Союзу та становлення Незалежності України (1985-1991)» : магістерська робота з історії України / А. В. Сапюлка. – Кривий Ріг, 2010.*

2011

180. Божко О. О. Формування дослідницьких компетенцій студентів засобом джерелознавчої критики історичних документів при вивченні державотворчих процесів в Україні в період Гетьманату П. Скоропадського : магістерська робота з історії України / О. О. Божко. – Кривий Ріг, 2011.*

181. Качковська М. М. Самостійна навчально-пізнавальна робота студентів як вид індивідуальної діяльності під час вивчення курсу «Історія України» (на прикладі теми «Післявоєнна розбудова і розвиток України у другій половині 40-х рр.») : магістерська робота з історії України / М. М. Качковська. – Кривий Ріг, 2011.*

182. Можечук Ю. В. Методика підготовки і проведення лекційних занять у вищому навчальному закладі засобом проблемного навчання при вивченні теми «Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII ст. – у першій половині XIX ст.» : магістерська робота з історії України / Ю. В. Можечук. – Кривий Ріг, 2011.*

183. Степанова А. С. Формування професійних компетентностей студентів засобом наочності при вивченні теми: «Витоки українського народу» : магістерська робота з історії України / А. С. Степанова. – Кривий Ріг, 2011.*

184. Чорна А. М. Інтерактивні методи навчання у процесі викладення історії України у вищому навчальному закладі при вивченні теми: «Розвиток УРСР в період нової економічної політики» : магістерська робота з історії України / А. М. Чорна. – Кривий Ріг, 2011.*

185. Шляхтич Р. П. Протистояння ОУН(Б), УПА та радянської влади на території Західної України у повоєнний час (1945 – середина 1950-х рр.) : *автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук* : 07.00.01 «Історія України» / Р. П. Шляхтич ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». – Київ, 2011. – 20 с.*

186. Шляхтич Р. П. Протистояння ОУН(Б), УПА та радянської влади на території Західної України у повоєнний час (1945 – середина 1950-х рр.) : *дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук* : 07.00.01 «Історія України» / Шляхтич Роман Петрович. – Кривий Ріг, 2011. – 266 с.*

2012

187. Білоусова Я. О. *Культура Київської Русі: витоки, загальні закономірності, національні особливості* : магістерська робота з історії України / Я. О. Білоусова. – Кривий Ріг, 2012.*

188. Гонтар Д. А. *Молодь України в радянському і націоналістичному Русі Опору в роки гітлерівської окупації (1941-1944 рр.)* : магістерська робота з історії України / Д. А. Гонтар. – Кривий Ріг, 2012.*

189. Кривобок П. П. *Нацистській окупаційний режим на території райхскомісаріату «Україна» (1941–1944)* : магістерська робота з історії України / П. П. Кривобок. – Кривий Ріг, 2012.*

190. Ніколаєнко А. В. *Нацистська політика в галузі української культури (1941–1944)* : магістерська робота з історії України / А. В. Ніколаєнко. – Кривий Ріг, 2012.*

191. Садохіна К. С. *Формування дослідницьких компетентностей студентів-істориків при вивченні ролі особи в історії на прикладі теми «Українська козацька держава другої половини XVII ст.»* : магістерська робота з історії України / К. С. Садохіна. – Кривий Ріг, 2012.*

2013

192. Гаврилюк В. В. Соціально-економічний розвиток провідних держав Європейського середньовіччя: особливості та порівняльний аналіз на прикладі Київської Русі та імперії Карла Великого (VIII-XIII ст.) : магістерська робота з історії України / В. В. Гаврилюк. – Кривий Ріг, 2013.*

193. Жадько В. С. Україна в період гітлерівської окупації: нацистська ідеологія в сфері освіти, науки та культури (1941–1944) : магістерська робота з історії України / В. С. Жадько. – Кривий Ріг, 2013.*

194. Мельник К. О. Формування і розвиток громадянського суспільства в контексті демократичних перетворень Незалежної України (1991–2012) : магістерська робота з історії України / К. О. Мельник. – Кривий Ріг, 2013.*

195. Носенко М. В. Репресивна політика радянського режиму в Україні (1917–1953): репресії проти «ворогів народу» та їх родин : магістерська робота з історії України / М. В. Носенко. – Кривий Ріг, 2013.*

196. Павлючик Т. В. Українські землі у складі Чехословаччини. Проголошення автономії, незалежності Карпатської України (1919–1939) : магістерська робота з історії України / Т. В. Павлючик. – Кривий Ріг, 2013.*

2014

197. Андрос Д. С. Конституція Пилипа Орлика у контексті політичних та історичних реалій кінця XVII – початку XVIII ст. : магістерська робота з історії України / Д. С. Андрос. – Кривий Ріг, 2014.*

198. Куппа В. О. Гітлерівський окупаційний режим на території України в роки Великої Вітчизняної війни: регіональні особливості (1941–1944) : магістерська робота з історії України / В. О. Куппа. – Кривий Ріг, 2014.*

199. Полховський А. І. Дисидентський рух в Україні: форми і методи боротьби (60-ті–80-ті роки XX ст.) : магістерська робота з історії України / А. І. Полховський. – Кривий Ріг, 2014.*

200. Філенко Я. О. Голокост на території Генерального округу «Дніпропетровськ» в роки гітлерівської окупації (1941–1944) : магістерська робота з історії України / Я. О. Філенко. – Кривий Ріг, 2014.*

201. Шпак М. О. Інтерпретацій в історичній науці Переяславської Ради і Березневих статей 1654 року. : магістерська робота з історії України / М. О. Шпак. – Кривий Ріг, 2014.*

2015

202. Дехтярук В. С. Окупація радянським тоталітарним режимом території Західної України у 1939–1941 рр.: дипломна робота магістра : 8.02030201 Історія* / В. С. Дехтярук ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015.*

203. Дехтярук В. С. Окупація радянським тоталітарним режимом території Західної України у 1939–1941 рр. : автореф. дипломної роботи магістра : 8.02030201 Історія* / В. С. Дехтярук ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015. – 12 с.*

204. Лисенко В. С. Українсько – польські міжетнічні стосунки на території Західної Волині та Східної Галичини у 20–30-ті роки ХХ ст. : дипломна робота магістра : 8.02030201 Історія* / В. С. Лисенко ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015.*

205. Лисенко В. С. Українсько-польські міжетнічні стосунки на території Західної Волині та Східної Галичини у 20–30-ті роки ХХ ст. : автореф. дипломної роботи магістра : 8.02030201 Історія* / В. С. Лисенко ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015. – 14 с.*

206. Парахотіна Ю. Г. Українська Гельсінська Спілка як громадсько-політична і правозахисна організація: заснування та діяльність (1976–1991 рр.) : дипломна робота магістра : 8.02030201 Історія* / Ю. Г. Парахотіна ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015.*

- 207.** Парахотіна Ю. Г. Українська Гельсінська Спілка як громадсько - політична і правозахисна організація: заснування та діяльність (1976–1991 рр.) : автореф. дипломної роботи магістра : 8.02030201 Історія* / Ю. Г. Парахотіна ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015. – 13 с.*
- 208.** Сергієнко М. С. Польсько-українська війна 1918–1919 років: причини, хід та наслідки : дипломна робота магістра : 8.02030201 Історія* / М. С. Сергієнко ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015.*
- 209.** Сергієнко М. С. Польсько-українська війна 1918–1919 років: причини, хід та наслідки : автореф. дипломної роботи магістра : 8.02030201 Історія* / М. С. Сергієнко ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015. – 10 с.*
- 210.** Шарманов Д. А. Українсько-російські стосунки кінця ХХ – початку ХХІ ст.: соціокультурний аспект : дипломна робота магістра : 8.02030201 Історія* / Д. А. Шарманов ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015.*
- 211.** Шарманов Д. А. Українсько-російські стосунки кінця ХХ – початку ХХІ ст.: соціокультурний аспект : автореф. дипломної роботи магістра : 8.02030201 Історія* / Д. А. Шарманов ; Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015. – 9 с.*

РОЗДІЛ 5

ОПОНУВАННЯ ДИСЕРТАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

2007

212. Спудка І. М. Німецька окупаційна політика у соціокультурній сфері в рейхскомісаріаті «Україна» (1941–1944) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.01 / Спудка Ірина Миколаївна ; Запорізький нац. технічний ун-т. – Запоріжжя, 2007. – 229 с.*

2009

213. Науменко В. М. Політика Економічного Штабу Ост у сфері промисловості в окупованій Україні (1941–1944) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.01 / Науменко Вікторія Миколаївна ; Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2009. – 212 с.*

2010

214. Салата О. О. Формування німецького інформаційного простору в рейхскомісаріаті «Україна» та в зоні військової адміністрації (червень 1941 р.–1944 р.) : дис. на здобуття наук. ступеня доктора іст. наук : 07.00.01 / Салата Оксана Олексіївна ; Донецький нац. ун-т. – Донецьк, 2010. – 438 с.*

2015

215. Калкутіна Н. В. Участь військовополонених Німеччини та її союзників у повоєнній відбудові Південної України (1944–1950) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.01 «Історія України» / Калкутіна Наталія Володимирівна ; Миколаївський нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2015. – 265 с.*

РОЗДІЛ 6

МАТЕРІАЛИ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНУ ТА ГРОМАДСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ В. О. ШАЙКАН

2015

216. Шайкан Валентина Олексіївна // Професори Криворізького педагогічного / гол. ред. Я. В. Шрамко. – Тернопіль, 2015.*

217. Шайкан Валентина Олексіївна [інтерв'ю] [Електронний ресурс] // YouTube. – Режим доступу:

<https://www.youtube.com/watch?t=32&v=IEc9H9aQefs>

218. Шайкан Валентина Олексіївна – доктор історичних наук, професор [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://kdpu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=7363&Itemid=732

2010

219. **Шайкан Валентина Олексіївна** – доктор історичних наук, професор [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www1.nas.gov.ua/rsc/psc/Scientists/Sh/Pages/ShaikanVO.aspx>

2009

220. Наші видатні вчені [про завідувача кафедри історії України **В. О. Шайкан**] // Університетські новини. – 2009. – № 2. – С. 3.

2006

221. Стецкевич В. **В. О. Шайкан**. Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони в роки Другої світової війни / В. Стецкевич // Критика. – 2006. – Травень. – С. 16.* – Рец. на книгу : **Шайкан В. О.** «Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» і військової зони в роки Другої світової війни». – Кривий Ріг : Мінерал, АГН України, 2005. – 466 с.

222. Стецкевич В. Унікальне видання / В. Стецкевич // Кур'єр Кривбасу. – 2006. – № 199. – Червень. – С. 183–184. – Рец. на книгу : **Шайкан В. О.** «Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» і військової зони в роки Другої світової війни». – Кривий Ріг : Мінерал, АГН України, 2005. – 466 с.

223. Фредекінд А. [Рецензія на книгу] **Шайкан В. О.** «Колабораціонізм на території рейхскомісаріату «Україна» та військової зони в роки Другої світової війни» [Електронний ресурс] / А. Фредекінд. – Режим доступу:

www.holocaust.kiev.ua/news/Kolabricionizm.html

ГРАМОТА

НАГОРОДЖУЄТЬСЯ

ШАЙКАН

ВАЛЕНТИНА ОЛЕКСІЇВНА

*професор, завідувач кафедри
історії України*

*за шанобливе ставлення
до української мови
та з нагоди Міжнародного дня
рідної мови*

Директор Криворізького
педагогічного інституту ДВНУ
«Криворізький національний університет»

Я. В. Шрамко

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

В іменному покажчику наведено прізвища всіх осіб, згаданих у біобібліографічному покажчику. Після кожної позиції у круглих дужках подаються ідентифікуючі знаки: співавтор (співавт.), упорядник (упоряд.), редактор (ред.), рецензент (рец.), опонент дисертації (опон.), перекладач (пер.), персоналія (перс.). Без позначок наведено позиції, під якими виступають автори праць.

- Авраменко Д. Д. 171
Андрос Д. С. 197
Андруцишин Б. І. 41(ред.)
Балабай О. В. 175
Бандера С. 112(перс.)
Білоусова Я. О. 187
Божко О. О. 180
Варгатюк П. 146(перс.)
Вашкевич В. М. 57(ред.)
Винар Л. 109(ред.)
Бацуля О. А. 169
Борисенко В. Й. 41(ред.)
Гаврилюк В. В. 193
Гирич Я. М. 125(ред.)
Гонтар Д. А. 188
Гончарова Н. О. 163
Горбуров Є. Г. 166(співавт.)
Горбуров К. Є. 166(співавт.)
Грабовець І. 53(ред.), 155(ред.)
Григорчук П. С. 52(ред.)
Гуренко О. О. 172
Дедков М. В. 164(ред.)
Дробот А. 146(співавт.), 176
Дехтярук В. С. 202, 203
Жадько В. С. 193
Зінченко В. П. 125(ред.)
Зуляк І. С. 54(ред.)
Калкутіна Н. В. 215
Камчугова І. Д. 41(ред.)
Качковська М. М. 181
Коцан І. 109(ред.)
Кривобок П. П. 189
Куппа В. О. 198
Курок О. І. 125(ред.)
Ландвер Р. 112(перс.), 151(перс.)
Легасова Л. В. 119(ред.)
Лисенко В. С. 204, 205
Лисенко О. Є. 10(ред.), 60(ред.), 66-67(ред.)
Лисечко В. П. 27(співавт.)
Лихолобова З. Г. 47(ред.), 49(ред.)
Лобанова А. С. 50(ред.), 53(ред.), 55(ред.), 155(ред.)
Лоренц Крис 167
Маковська Н. 45(упоряд.)
Манько А. О. 173
Манько М. О. 174
Матвійчук Н. А. 170
Мельник А. А. 177
Мельник К. О. 194
Мельник С. П. 178
Михайлуца М. І. 63(ред.)
Мишалова Е. В. 167 (пер., співавт.)
Можечук Ю. В. 182
Науменко В. М. 213
Ніколаєв І. 168
Ніколаєнко А. В. 190
Носенко М. В. 195
Орлик Пилип 197(перс.)
Остроушко О. А. 27(співавт.)
Павлючик Т. В. 196
Панафидина О. П. 167 (пер., співавт.)
Парахотіна Ю. Г. 206, 207
Пихонін Н. А. 12(співавт.)
Повшук О. 52(перс.)
Полховський А. І. 199
Садохіна К. С. 191
Салата О. О. 214
Сасьолка А. В. 178
Семіряга М. І. 49(перс.)
Сергієнко М. С. 208, 209
Скідін О. Л. 65(ред.)
Скоропадський П. 180(перс.)
Спудка І. М. 212
Сташков М. І. 118(перс.)
Степанова А. С. 183

Стецкевич В. В. 115(ред.), 118(ред.),
124(ред.), 150(перс.), 157(ред.),
221-222(рец.)

Тарасов А. В. 131(ред.)

Токарев В. А. 43(ред.)

Філенко Я. О. 200

Фінічева В. А. 128(ред.), 131(ред.)

Фредекінд А. 223(рец.)

Чорна А. М. 184

Шайкан Валентина Олексіївна 1-7,
8(співавт.), 9, 10(співавт.), 11, 12(співавт.),
13-26, 27-28(співавт.), 29-32, 33(співавт.),
34-44, 45(співавт.), 46-51, 52(співавт.),
53(авт., ред.), 54, 55, 56(співавт.), 57, 58
(авт., ред.), 59-60(співавт.), 61, 62(авт.,
ред.), 63-65(співавт.), 66-67, 68-74,
75(співавт.), 76-98, 99 (співавт.), 100-104,
105(співавт.), 106-108, 109(співавт.),
110-113, 114(співавт.), 115-117,
118(авт., ред.), 119-120(співавт.),
121(співавт., ред.), 122-127,
128(авт., ред.), 129-130, 131(авт., ред.), 132,
133, 134-135(співавт.), 136-144,
145-149(співавт.), 150(рец.), 151-154,
155-162(ред.), 163-168(рец.),
212-215(опон.), 216-223(перс.)

Шайкан Валерій Олександрович
8(співавт.), 10(співавт.), 28(співавт.),
33(співавт.), 45(співавт.), 52(співавт.),
56(співавт.), 59-60(співавт.),
63-65(співавт.), 75(співавт.), 99(співавт.),
105(співавт.), 109(співавт.), 114(співавт.),
119-121(співавт.), 134-135(співавт.),
145(співавт.), 147-149(співавт.),
152(співавт.)

Шарманов Д. А. 210, 211

Шелевицький І. В. 62(ред.), 156(ред.)

Шитюк М. М. 166(співавт.)

Шляхтич Р. П. 185, 186

Шостак А. В. 161

Шпак М. О. 201

Шрамко Я. В. 62(ред.), 118(ред.),
156-157(ред.), 167(ред.), 216(ред.)

Шухевич Р. 108(перс.)

ФОТОГАЛЕРЕЯ

Група ІГ-98 Криворізького державного педагогічного університету. Куратор – к.і.н., доцент В. О. Шайкан.

На науковій конференції викладачів КДПУ.
Доповідач – к.і.н., доцент В. О. Шайкан. 2001 рік

Групи ІІІ-ІГ-2005 історичного факультету КДПУ
Лектор – д. і. н. В. О. Шайкан (2-й ряд, перша зліва). 2006 рік.

Валентина Олександрівна Шайкан разом з чоловіком
Валерієм Олександровичем Шайканом – доктором історичних наук, професором

II Міжнародна наукова конференція «УКРАЇНА В ДОБУ ОКУПАЦІЇ (1941-1944)». Кривий Ріг, 2010 рік

Журі II етапу Всеукраїнської студентської Олімпіади з історії України. 25-26 березня 2011 р. Навчально-науковий інститут історії та права Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

Члени журі та переможці II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Історії України». 23-24 березня 2012 р., Навчально-науковий інститут історії та права Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського

**Професор В. О. Шайкан (у центрі) з співробітниками кафедри історії та українознавства КНУ.
Зліва направо: к.і.н. В. С. Білецька, ст. викладач С. М. Парнак,
зав. кафедри, д.і.н., проф. В. В. Стецкевич, ст. лаборант О. Комарічина. 2012 р.**

**Професор В. О. Шайкан з магістранткою, а нині
аспіранткою кафедри історії України
Катериною Садохіною. 2012 рік.**

**Учасники презентації Програми стажування у Верховній
Раді України. Травень, 2013 рік.**

**В кулуарах II Всеукраїнської НПК «Війна в історичній та індивідуальній пам'яті»
Зліва направо: журналіст М. Панова, професор О. О. Салата (м. Київ),
професор В. В. Стецкевич (м. Кривий Ріг), професор В. О. Шайкан. 2013 рік.**

**Біля виставкових столів кафедри історії України.
День відкритих дверей в КП ДВНЗ «КНУ». 2013 рік.**

День відкритих дверей в КПШ ДВНЗ «КНУ». Викладачі кафедри історії України (зліва направо): доцент А. В. Тарасов - декан історичного ф-ту; доцент Г. М. Ніколайченко – заст. зав. кафедри історії України; професор В. О. ШАЙКАН – зав. кафедри історії України; к.і.н. Р. П. Шляхтич – заст. декана історичного ф-ту з виховної роботи; асистент М. М. Грабар – відп. за профорієнтаційну роботу; доцент Н. А. Печеніна - заст. декана історичного ф-ту з навчальної роботи; доцент Л. В. Задорожна – керівник педпрактикою студентів історичного ф-ту; доцент Н. М. Товстоляк – член Національної спілки краєзнавців. 2013 рік.

Презентація монографії "Репресивна політика радянської влади в українському селі (1925-1939)" доцента кафедри історії України Н. Р. Романець. 2014 рік.

Реєстрація учасників II етапу ВСО з історії України. Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет». Березень, 2014 рік.

проф. І. В. Шелевицький – заст. директора КПІ з наукової роботи (зліва) і проф. В. О. Шайкан – голова журі II етапу ВСО з історії України (справа) з переможцем II етапу ВСО з історії України. 2014 рік.

Зав. кафедри історії України – професор В. О. Шайкан і декан історичного ф-ту – доцент А. В. Тарасов на зустрічі з першокурсниками. Вересень, 2014 рік.

Пленарне засідання Перших історико-краєзнавчих читань «Криворіжжя: погляд у минуле...». Голова оргкомітету – д.і.н., професор В. О. Шайкан, проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «КНУ» професор Я. В. Шрамко. Квітень, 2015 р.

**Науково-дослідна лабораторія з дослідження актуальних проблем української історії, культури, правознавства та методики їх викладання.
Наук. керівник – д.і.н., професор В. О. ШАЙКАН (1-й ряд, в центрі). 2015 рік.**

**Професор В. О. Шайкан на зустрічі з першокурсниками історичного факультету.
2015 рік.**